

TÜRKİYE'DE
KIR SOSYOLOJİSİ
ARAŞTIRMALARI

HAKAN ARSLAN

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayınlayıcısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

TÜRKİYE'DE KIR SOSYOLOJİSİ ARAŞTIRMALARI
HAKAN ARSLAN

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak
©Siyasal Kitabevi, Tüm Hakları Saklıdır.

Mart 2019, Ankara

ISBN No: 978-605-7877-07-9

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 25744

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 384 34 35

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

Sevgili eşim Ebru ve canım oğlum ağan Aras'a

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	9
GİRİŞ	11

1. BÖLÜM:

DÜNYADA KIR SOSYOLOJİSİ LİTERATÜRÜNÜN

SINIFLANDIRILMASI VE TEORİK YAKLAŞIMLAR 21

1. 1. Kır Sosyolojisinin Kökleri 21

1. 2. Kır Sosyolojisi/Çalışmaları Literatürünün

Sınıflandırılması 24

1. 2. 1. Amerikan ya da Geleneksel Kır Sosyolojisi 25

1. 2. 2. Tarım Sorunu ve Köylülük Analizleri 32

1. 2. 2. 1. Kautsky'nin "Tarım Sorunu" 37

1. 2. 2. 2. Lenin'de Köylülüğün Farklılaşması 42

1. 2. 2. 3. Chayanov'un Köylü Ekonomisi Teorisi 45

1. 2. 2. 4. 1960 Sonrası Köylülüğün Yeniden Gündeme Gelmesi 51

1. 2. 3. Güncel tarım tartışmaları 61

1. 2. 3. 1. Birinci Gıda Rejimi 64

1. 2. 3. 2. İkinci Gıda Rejimi 67

1. 2. 3. 3. Üçüncü Gıda Rejimi 69

2. BÖLÜM:

TÜRKİYE'DE KIR SOSYOLOJİSİ ALAN ARAŞTIRMALARI:

DÖNEMSELLEŞTİREREK İNCELEME 79

2. 1. Kuruluş Dönemi (1930'lar): Köye Romantik Bakış ve İlk

Monografi Örnekleri 79

2. 1. 1. Cumhuriyet'in İlk Dönemlerinde Yeni Rejimin Köy Algısı: Köycülük	80
2. 1. 2. Kuruluş Dönemi Köy Araştırmalarında Science Sociale Etkisi ve Monografi Yöntemi	85
2. 1. 3. Türkiye'de Köy Araştırmaların Öncüsü: Mehmet Ali Şevki'nin Kurna Köyü Monografisi	89
2. 1. 4. Ekonomik Temelli Çok Yönlü Bir Analiz: Sadri Aran'ın Evedik Köyü Monografisi.....	91
2. 1. 5. İsmail Hüsrev Tökin'in Köy Çalışmalarına Değerli Katkısı: Türkiye'de Köy İktisadiyatı.....	94
2. 1. 6. Dönemin Diğer Köy Çalışmaları.....	96
2. 2. 1940'lar: Köy Sosyolojisiyle Birlikte Türk Sosyolojisine de Değer Katan Dönem	98
2. 2. 1. Berkes ve Boran'ın Ontolojik Yaklaşımları	100
2. 2. 2. Niyazi Berkes'in "Bazı Ankara Köyleri Üzerinde Bir Araştırma"sı	109
2. 2. 3. Behice Boran'ın "Toplumsal Yapı Araştırmaları"	113
2. 2. 4. Demirkan'ın İstanbul Köylerinde Yaptığı Le Playci Monografiler	120
2. 2. 5. Dönemin Diğer Köy Çalışmaları.....	122
2. 3. 1950'ler: Köy Çalışmalarının Yaygınlaşması.....	126
2. 3. 1. Toplumsal Değişme Araştırmaları	127
2. 3. 1. 1. Köyden Geçen Bir Tren ve Yarattığı Dönüşüm: Hasanoğlan.....	127
2. 3. 1. 2. Köyde Serbest "Kültür Değişmeleri"	131
2. 3. 1. 3. Daniel Lerner'in Balgat'ı: Bakkal ve Muhtar	137
2. 3. 2. Doğrudan Tarımda Makineleşmeyi Ele Alan Çalışmalar.....	139
2. 3. 2. 1. Türkiye'de Zirai Makinalaşma	139
2. 3. 2. 2. Cahit Tanyol'un Barak Ovası İncelemeleri	140
2. 3. 3. Sosyal Antropolojik, Etnolojik Çalışmalar.....	143
2. 3. 4. Monografik Çalışmalar	146
2. 3. 5. Mahmut Makal'ın "Köy"ü	150
2. 4. 1960-1979:Canlı Bir Tartışma Ortamı.....	153
2. 4. 1. Köydeki Kapitalistleşme Süreçlerini Ele Alan Araştırmalar	154

2. 4. 2. Köyün Sosyo-Ekonomik, Kültürel Yapısındaki Değişmeleri ve Tabakalaşma Süreçlerini Ele Alan Araştırmalar	161
2. 4. 3. Köyde Siyasal Davranışı Ele Alan Araştırmalar	166
2. 4. 4. Köy Ailesini ve Kadının Konumunu İrdeleyen Araştırmalar	170
2. 4. 5. Farklı Etnik, Dinsel Özellik Gösteren Köyleri İnceleyen Araştırmalar	171
2. 4. 6. Farklı Disiplinlerin Köy Araştırmaları	171
2. 5. 1980'den Bugüne Türkiye'de Kır Araştırmaları: Değişen Konular, Paradigmalar	173
2. 5. 1. 1980-1999 Arası Araştırmalar	174
2. 5. 2. 2000 ve Sonrası Araştırmalar	182
SONUÇ	193
KAYNAKÇA	199

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın ortaya çıkışını tesadüflerle ilişkilendirmenin çok yanlış olmayacağını düşünüyorum. Birlikte çalışma ve yayınlar yapma fırsatı bulduğum için kendimi çok şanslı saydığım Prof. Dr. Sedat Yazıcı kırsal alanda aktif yurttaşlığı ölçmek üzere bir ölçek geliştirme önerisinde bulunmasaydı, sanırım Türkiye’de kır/köy sosyolojisi alan araştırmalarını incelemek ve dönemsel sınıflandırmaya tabi tutmakla ilgili bir çalışmanın peşine düşmezdim. Bu nedenle Sedat hocama bir minnet duygusuyla teşekkür etmek isterim.

Prof. Dr. Sedat Yazıcı dışında, sözkonusu ölçeği/ölçekleri hazırlama ve kırsal alanın yanısıra başka alanlarda da uygulamak ve sonuçlarını test etmek üzere üç bilimsel araştırma projesini birlikte yürüttüğümüz, sonlandırdığımız, yayınlar çıkardığımız Doç. Dr. Kemal Dil ve Doç. Dr. Ensar Çetin’e de süreç içerisinde bana verdikleri destek ve yüreklendirme nedeniyle teşekkürü bir borç bilirim.

Ancak en büyük teşekkürü “hep meşgul” bir eş ve babaya sahip oldukları için eşim Ebru Arslan’a ve oğlum Çağan Aras Arslan’a sunmalıyım. Bu kitap (ve daha önceki tezler, makaleler vs.) ortaya çıktıysa onların sayesinde ortaya çıktı. Bu nedenle ben de kitabımı onlara ithaf etmek istiyorum.

GİRİŞ

Bu çalışma asıl olarak Türkiye’de yapılmış kırsal alan araştırmalarını dönemselleştirerek incelemeyi hedeflese de dünyada kır sosyolojisinin kuramsal köklerine göz atmayı ve sadece kır sosyolojisi değil ama “kır çalışmaları” olarak ortaya çıkan literatürü de özetlemeyi önemli saymaktadır. Bu nedenle iki bölümden oluşan kitabın ilk bölümü kır sosyolojisinin teorik kökü olarak düşünölen Tönnies’in Gemeinschaft-Gesellschaft ayırımından başlamaktadır. Tönnies’in ikili bakışına benzer diğer yaklaşımların sahipleri olarak Durkheim ve Redfield da konuyla ilgili değinilen düşünürlerdir.

Kır çalışmaları (tarım çalışmaları da denebilir) literatürünü üçlü bir sınıflandırmayla incelemek mümkündür.

Kır sosyolojisi geleneğinin Amerikan merkezli olarak oluşması alana ilişkin ilk ve geniş bir literatürün de oluşmasını sağlamıştır. Bu kitapta “Amerikan ya da geleneksel kır sosyolojisi” başlığı altında ele aldığımız bu literatürün en önemli özelliği tam anlamıyla bilimci, pozitivist bir yaklaşımı sahiplenerek kırsal alana bir araştırma nesnesi olmak dışında bir anlam yüklememesidir. Amerikan devletinin politik kararlarından da oldukça etkilenen bu literatür amprik bir anlayış içerisinde inşa edilmiştir. Bu literatürün 1960’lı yıllara kadar etkili olduğu söylenebilir. Ancak 1960-70’lere geldiğinde, bu kez ağırlıklı olarak Atlantik’in karşı tarafında, başka bir literatürün hatırlanmasına ve canlandırılmasına şahit olunur.

Kır çalışmalarının ikinci bir literatür öbeği “köylölük”, “tarım sorunu” gibi kavramlar üzerinden gelişir. Bu literatü-

rün önemli isimleri olan Kautsky ve Lenin klasik Marxist yazının iki temsilcisidir. Marx'ın, köylülüğün ortadan kalkacağına yönelik değerlendirmeleri iki yazar tarafından da paylaşılır; ancak, bu sürecin uzamasının nedenleri ve köylülüğün kapitalist süreçler içindeki ve karşısındaki konumunu açıklayarak Marxizme katkı sunarlar. Kapitalizmin gelişmesindeki yapısal süreçler ve buna bağlı olarak küçük üreticilerin geçirdiği dönüşümler iki yazarın da ilgi alanını oluşturmaktadır. "Köylülük yazını" olarak da ifade edebileceğimiz bu literatürün oldukça önemli ve 1960-70'lere damga vuran yazarı ise Chayanov'dur. 1925 tarihli eserinin 1966'da İngilizce'ye çevrilip basılması köylülüğe olan ilginin büyük ölçüde artışına neden olmuştur. 1960'lardan itibaren "köylü üretim tarzı", "eklenme", "dünya sistemi" gibi yaklaşımlar ve bu yaklaşımlara yönelik eleştiriler canlı bir tartışma ortamı oluşturmuştur. Bu tartışmalar 1980 sonrası dönemde azalmış olsa da günümüzde halen köylülük üzerine tartışmaların devam ettiği görülmektedir. Köylülüğün ortadan mı kalktığı ya da "yeni köylülükler" in mi doğuyor olduğu güncel literatürde kendine yer bulmaktadır.

1980 sonrası süreçte kır çalışmalarında küresel süreçlerin etkisi görülmektedir. Kır sosyolojisi yerine "Tarım ve gıda sosyolojisi" isminin yaygınlık kazanması da kırsal alan, köylülük, üretim gibi kavramların ele alınış biçimlerindeki değişimle ilgili bilgi vermektedir. 1980 sonrası süreçte tarımsal süreçlerin ele alınışında öne çıkan "tarım-gıda sistemi", "üretim ileri-geri bağlantıları", "gıda rejimi" vs. paradigma değişikliği hakkında fikir verebilecek unsurlardır. Yeni dönemin bakış açısına göre tarımsal süreçlerin analizinde sadece üretim aşaması üzerine yoğunlaşma yetersiz kalmakta ve üretimin ileri ve geri bağlantılarının analize katılması gerekmektedir. Yeni dönemde üzerinde çalışılan bir konu da, "gıda" kavramının da atıfta bulunduğu "tarım-sanayi" ilişkisi olmuştur.

“Gıda rejimi” kavramı ise tarımı uluslararası bağlantıları ve süreçleriyle birlikte ele alan bir kavramdır. Gıda rejimi, tarım-gıda sisteminin kapitalizmin farklı tarihsel dönemlerinde yaşadığı değişimi, dönüşümü ifade eder. Friedmann ve McMichael gibi yazarların öncülük ettiği ve geliştirdiği “gıda rejimi”, başta bu yazarların katkılarıyla olmak üzere literatürde üç dönem halinde incelenmektedir. 1870’lerden 1914’e kadar süren Birinci Gıda Rejiminin temel ilkesi “serbest ticaret” iken 1970’lerin sonlarına kadar devam eden İkinci Gıda Rejiminde tarımsal üretime yönelik korumacı politikalar ve devlet destekleri ön planda olmuştur. Üçüncü Gıda Rejimi ise ulus-devletin zayıfladığı küreselleşme/neoliberalleşme çağında küresel ölçekli tarım-gıda şirketlerinin hâkimiyetine sahne olmaktadır. Tarım-gıda ilişkilerini ilgilendiren teknolojik gelişmeler de bu döneme karakterini vermektedir.

Kitabın birinci bölümü yukarıda temel özelliklerini özetlemeye çalıştığımız üç literatür öbeğine ilişkin incelemelerde bulunmakta ve köy, köylülük, tarım gibi konuların teorik düzlemde nasıl anlaşıldığına yönelik özet bir çerçeve çizmeye çalışmaktadır.

Kitabın ikinci bölümü ise Türkiye’de kır/köy sosyolojisinin gelişimini anlamayı amaçlamaktadır. Ancak, bu bölüm, ilk bölümden farklı olarak teorik ele alışı değil, alan araştırmalarını sınıflandırmaktadır. Türkiye’de doğrudan köylere giden ve oralardan veriler derleyen, bu verileri yorumlayan araştırmacıların çalışmaları ele alınmaktadır. Elbette detaylı ya da yüzeysel incelenen veya sadece isimleri anılan bu çalışmaları Türkiye’de yapılmış köy araştırmalarının tam bir bibliyografyasını sunduğu iddia edilemez. Ancak geniş bir literatürün tarafımızca incelendiği ve okuyucularla paylaşıldığı söylenebilir.

Türkiye’de kır/köy sosyolojisinin gelişimini ele almak, aynı zamanda Türkiye’de sosyolojinin gelişimini de ele almak demektir. Bu nedenle, işe, kısaca da olsa, Türk sosyoloji tarihi-

ni dönemleştirek ve her dönemin kendine özgü niteliklerine bir bakış atarak başlamak çok önemlidir.

Türkiye'ye sosyolojinin girişi çok gecikmemiş, Batı'da ortaya çıktıktan hemen sonra Osmanlı entellektüelleri sosyolojik yazı ve kitapları çevirmeye, bu görüşlerin temsilciliklerini yapmaya başlamışlardır. Ancak sosyolojiden beklentiler Batı'dakinden farklı olmuştur. Batı'nın sosyolojiden beklentisi özellikle endüstrileşmeyle birlikte ortaya çıkan altüst oluşlara cevap vermesi ve toplumu yeniden organize etmede yardım etmesiyken, Osmanlı aydınları sosyolojiden devletin çöküşünün önüne geçmesini bekliyordu. Nitekim 20. yy.'ın başlarındaki Türk aydınlarının sosyolojiyle ilişkileri "devleti kurtarma" sorunsalı çevresinde gelişmiştir. Türkiye'de sosyolojinin "kuruluş dönemi" olarak adlandırabileceğimiz bu dönemin temel motivasyonu bu yönde şekillenmiştir. Kuruluş döneminin "sosyolog" ünvanına sahip iki aydını Ziya Gökalp ve Prens Sabahattin'dir. Türkiye'de Durkheim'ın fikirlerinin temsilciliğini yapan Gökalp¹ ile Science Sociale ekolünün temsilcisi Prens Sabahattin Türk sosyolojisinin kurucuları arasında sayılmaktadır. Bu dönem alan araştırmalarından ziyade, Batı sosyolojisinin temel kavramlarının konu edildiği ve daha çok teorik çözümler üzerinde çalışıldığı bir evredir.

Türkiye'de sosyolojinin 1940'larda ikinci bir evreye girdiği söylenebilir. Daha sonra "Ankara Ekolü"nü etkisiyle anılacak olan bu dönemde alandan veri toplamayı ön plana alan bir yaklaşım gelişmiştir. 1946'da Ankara Üniversitesi çatısı altında toplanacak fakültelerden biri olan Dil, Tarih ve Coğrafya fakültesi bünyesinde bir kürsü olarak kurulan sosyoloji'de, doktoralarını Amerika'da yapmış Niyazi Berkes, Behice

¹ Ziya Gökalp'in sadece Durkheim temsilciliği özeliğiyle tanımlanması mümkün değildir. Ancak çalışmamızın çerçevesi gereği bu tartışmalara burada girmeyeceğiz. Yine de, Gökalp'in bir bakıma özgün ve Durkheim'dan daha geniş bir sistemin sahibi olduğunu ifade eden Taha Parla'nın eserine (2001) bakılması faydalı olabilir.

Boran gibi sosyologların istihdam edilmesi, sosyolojiyi masa başı bir bilim olmaktan çıkarmış ve alan araştırmalarının yaygınlaşmasını sağlamıştır. Ankara ekolü, sadece alandan veri toplayan değil; aynı zamanda teorik bir çerçevevi de önemseyen bir yaklaşımı temsil etmiştir. Berkes ve Boran'ın henüz 1940'lar sona ermeden, siyasi suçlamalara dayalı olarak üniversiteden uzaklaştırılmaları Türkiye sosyolojisinde bir yara açmıştır.

1950'ler Türkiye'de siyasi iktidarın değişimiyle başlamış ve darbeyle sona ermiştir. Siyasi iktidarın değişimi ve yeni iktidarın muhafazakar bir siyaset ve liberal bir ekonomi anlayışına sahip olması entellektüel ortam üzerinde de büyük etki yapmıştır. Bir önceki dönemde Berkes ve Boran'ın başına gelenlerin yaratmış olduğu endişe ile siyasal iktidarın muhafazakar karakteri birleşince 1950'ler, 1940'ların temeli sağlam araştırmalarının devamı açasından zayıf kalmıştır.

1960-1980 arasını kapsayan dönem ise iki darbe arasındır. Demokrat partinin askeri bir darbeyle iktidardan alınmasıyla başlayan süreç, 12 Eylül 1980 darbesiyle sona erer. Bu dönem, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de oldukça canlı bir sosyoloji ortamının oluşmasına sahne olur. Dünya'daki özgürleşme, insan hakları hareketleri, Türkiye'de 1960 Anayasasının yaratmış olduğu özgürlüklerle birleşince, daha önceki dönemlerde gündeme gelmeyen ya da doğrudan ifade edilmeyen kavramlar bu dönemin en fazla işlenen konuları haline geldi. Bu kavram ve görüşlerin başında Marxizm vardı. 1960-80 arası, sosyal bilimleri Marxist yaklaşımların domine ettiği bir dönem oldu. Ancak bu dönemin en önemli özelliği Marxizm'in yaygınlığına karşın farklı fikirlerin de varlığını sürdürmesi ve gerek Marxizm ile Marxizm dışı arasında, gerekse Marxizm'in içindeki farklı fraksiyonlar arasında canlı fikir tartışmalarının sürmesidir.

Marxizm'in yaygın konumunu ortadan kaldıran gelişme 12 Eylül 1980 askeri darbesi olmuştur ve Türkiye sosyolojisi

1980'den itibaren yeni bir dönemin içine girmiştir. 1980 sonrasında dünyada küreselleşmenin hız kazanması ve hâkimiyeti Türkiye'de askeri rejimin özgürlükleri kısıtlamasıyla sosyoloji neredeyse tamamen kısır bir döneme girer. 2000'lere gelinceye kadar sosyoloji alanındaki yayınların oldukça sınırlı kaldığı, olanların da Batı'da geliştirilmiş kavramların Türkiye'ye tanıtılmasını öne alan kuramsal çalışmalar olduğu görülür. Post-modernizm, küreselleşme, kimlik, çokkültürlülük gibi konular daha çok teorik düzlemde işlenmiştir. Alana çıkan, veri toplayan ve bulguları teorik bir perspektif içinde sunan çalışmaların sayısı çok sınırlıdır. Ancak, 1990'lar ve özellikle de 2000'lerle birlikte yeni üniversitelerin kurulması, sosyoloji bölümlerinin açılması, bu bölümlerde istihdam edilmek üzere yurt içinde ve dışında lisansüstü eğitim alan sosyologların artışı, bilimsel eserlerin yayınlanacağı dijital platformların da genişlemesiyle yayın sayısında belirgin artışlar gerçekleşmiştir.

Kısaca söylemek gerekirse 1980'lerle birlikte başlayan süreci bir bütün olarak kabul edersek, Türkiye'de sosyolojinin gelişimini beş dönem içinde değerlendirmek mümkündür.² Türkiye'de kır sosyolojisinin gelişimi de bu beş dönem içerisinde yerleştirilebilir. Kitabın ikinci bölümünde her bir dönem öne çıkan araştırmacılar, eserler ve kavramlar çerçevesinde incelenmektedir. Ayrıca dönemler, üretilen çalışmaların odaklandığı problemler, hipotezler bağlamında kendi içerisinde de sınıflandırılmıştır.

Kır çalışmalarının dönemlere ayrılmasına ilişkin bir çaba, kısa bir makale ölçeğinde de olsa, Taylan Akkayan (1980) tarafından gösterilmiştir. Akkayan 1980 tarihli çalışmasında Türkiye'deki kırsal alan çalışmalarını üç dönem içerisinde ele almaktadır. Ona göre ilk dönem 1945 ve öncesini; ikinci dönem 1946-1960 arasını ve "yakın dönem" olarak isimlendirdiği üçüncü dönem ise 1960 sonrasını kapsamaktadır. Akkayan'ın

² Benzer sınıflandırmalar başka yazarlar tarafından da yapılmıştır. Bkz. Kongar, 2012; Kaçmazoğlu, 2002.

dönemsel sınıflandırması içerisindeki ilk dönem çalışmaları, yazara göre daha çok sosyal felsefe etkisinde kalmakla birlikte özellikle dönemin son yıllarına doğru, Sadri Aran'ın, Niyazi Berkes'in ve Behice Boran'ın eserleri güvenilir, bilimsel bilgiler sunmuştur. Bu araştırmalar sayıca az olsa da 1945'lere gelindiğinde kırsal alan çalışmalarının belli bir seviyeye ulaştığı söylenebilir. Yazar, ikinci dönem olarak ifade ettiği evrede modern araştırma metotlarının kullanılarak, uzun süreli etkiye sahip olacak eserlerin verildiğini belirtmektedir. Bu dönem alandaki çalışmaların amatörler yerine profesyonellerce yapıldığı ve yerli bilim adamlarının yanısıra yabancıların da Türk köyünü/köylüsünü araştırma konusu haline getirdiği bir dönem olmuştur. 1960 sonrasında ise köy araştırmalarının daha da genişlediği ve kayda değer rakamlara ulaştığı görülür. Rakamsal artışın yanısıra konulardaki çeşitlenme, ayrıntılandırma ve karşılaştırmalı çalışmalar niteliksel yükselişi de ifade etmektedir.

Ancak Akkayan'ın çalışması, kır araştırmalarını 1980'e kadar sınıflandırmış olması nedeniyle daha sonraki süreci incelememektedir. Ayrıca Akkayan'ın, bizim sınıflandırmamızdan farklı bir tarihselleştirme yaptığı da görülmektedir. Bize göre 1940'ları Ankara ekolünün etkisi bağlamında değerlendirmek ve Berkes ile Boran'ı da bu dönem içerisinde ayrıca değerlendirmek gerekmektedir. Çünkü onların iki araştırması³ hem önceki dönemden hem de bir sonraki dönemden (1950'ler) farklılık gösterir. Aynı şekilde 1960'larla başlayan dönemdeki araştırmalar da 1950'lerin oldukça ilerisindedir.

Sonuç olarak bu kitap, Türkiye'deki kır çalışmalarını sınıflandırma çabasıdır. Dönemler içinde ele alınıp incelenecek çalışmaların seçilmesinde belirlenen en önemli kriter değerlendirilecek çalışmanın bir ya da daha fazla köyde gerçekleştirilmiş alan araştırması olmasıdır.

³ Berkes, 1942; Boran, 1945.

Çalışmaların seçilme sürecinde karşılaşılan güçlüklerden biri, kırsal alanın, pek çok disiplin tarafından ilgi gösterilmiş çalışma alanları olması nedeniyle geniş bir literatürü içermesidir. Sosyolojinin yanısıra antropoloji, coğrafya, iktisat, tarım ekonomisi hatta edebiyat, psikoloji ve tarih gibi bilim dalları köyü, köylüyü, köy yaşamını, köy kültürünü ve kırsal alanla ilgili pek çok unsuru kendilerine çalışma konuları olarak seçmişlerdir. Sözkonusu disiplinlerin köy analizleri kendi bakış açıları, öncelikleri ve sınırları çerçevesinde gerçekleştirebilmekle birlikte, bu sınırların aşıldığı disiplinlerarası çalışmalara da yaygın olarak rastlanmaktadır. Kitaba dâhil edeceğimiz yayınlara karar verirken sosyoloji biliminin geniş ilgi alanını da düşünerek, her dönem için geniş bir literatür oluşturduk. Ayrıca, sosyal bilimlerde yapılmış pekçok kırsal alan araştırmasının spesifik bir konudan ziyade geniş bir ilgi alanına yönelik bilgi ürettiğini de belirtmek gerekir. Bu durum, dönem içi konu sınıflandırmalarında bir başlık altında incelenen bir yayının başka bir başlık altında da değerlendirilebilmesini sağlamaktadır. Burada, yazar bir tercih yapıp çalışmayı bir başlık altına koymalı ya da konuyu açıklayıcı bazı ibareler kullanmalıdır. Bu kitapta her iki yöntem de gerekli olduğu noktalarda kullanılmıştır.

Kırsal alan araştırmalarının sınıflandırılmasında karşılaşılan önemli güçlüklerden bir diğeri ise kentsel alanda gerçekleştirilmesine rağmen köy kökenli bir nüfusu içeren çalışmalar olmuştur. Bu durumun en bariz örnekleri gecekondular çalışmalarıdır. Örneğin 1960'larda ya da 1970'lerde gecekondularda yaşayanların çoğunlukla kente göç etmiş köy kökenlilerden oluştuğu düşünüldüğünde, bu kitleyi inceleyen sosyolojik bir araştırmayı kent sosyolojisi alanına mı yoksa köy/kır sosyolojisi alanına ait bir çalışma mı saymak gerekir? Örneğin Oğuz Arı ve Cavit Orhan Tütengil tarafından gerçekleştirilmiş olan "İstanbul'a göç ve çalışma hayatına intibak araştırması"nda (1966) köy ve kasabalardan yakın zamanda göç etmiş ve şehir-

leşme problemleriyle yakından ilgili işçilere anket uygulanmıştır. Bu araştırma (buna benzer sayısız araştırmalar da dâhil olmak üzere) bir yönüyle köy sosyolojisi çalışmaları içerisinde değerlendirilebilirken öte yandan kent sosyolojisi ve hatta çalışma sosyolojisi, göç sosyolojisi, iktisat sosyolojisi gibi alanları da kapsamaktadır. Bu nedenle, mesele kolay cevaplanacak bir sorun değildir. Akkayan'ın da ifade ettiği gibi (1980: 125) bu sorun yerleşimlerin sürekli dize/süreklilik (continuum) denilen bir özelliğinden kaynaklanmaktadır. Süreklilik (continuum), köy ve kenti birbirinden tamamen farklı kutuplar olarak ele alan dikotomik bakışı reddeder. Köy ve şehir kuruluşları karşılıklı olarak yayılmaktadır. Bu nedenle köy sosyoloğunun görevi kent yapısının içine kadar uzanmaktadır (Türkdoğan, 2006: 550). Bu gerçek bir yana, köy sosyolojisi (ya da daha geniş olarak kırsal alan) çalışmalarında kutupsal yaklaşımla, konunun ele alınması ve anlaşılmasında kolaylık sağladığı için sıklıkla kullanılmaktadır (Akkayan, 1980: 125).

Sonuç olarak, sınıflandırma girişimlerinin hiçbir zaman mutlak bir nitelik taşımadığını ifade etmek gerekir. Çünkü sınıflandırma girişimi, bazı unsurları öne çıkarmayı, bazılarını ise daha geri planda tutmayı gerektirir. Bu nedenle her zaman daha iyi bir sınıflama biçimi mümkün olabilmektedir. Bu çalışma için yaptığımız sınıflandırmanın, okuyucu tarafından eksiklikleriyle ve hatalarıyla kabul edilmesi en büyük dileğimizdir.

KAYNAKÇA

- Acıpayamlı, O. A. (1954). Acıpayam ve çevresinde mesken ve mesken ile ilgili etnografik araştırmalar. *DTCF Dergisi* 12(3-4), 163-216.
- Adanacıoğlu, H.; Gümüş, S.; Güler & Olgun, F. A. (2012). Rural unemployment, the problems which it generates and strategies to reduce it: a case-study from rural Turkey. *New Medit*, 11(2), 50-58.
- Akbıyık, N. (2011). Malatya'da çalışan mevsimlik tarım iőçile-
rinin sosyal ve ekonomik sorunlarının incelenmesi. *Elekt-
ronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(36), 132-154.
- Akçay, A. A. & Akşit, B. (1999). GAP: bir kırsal dönüşüm pro-
jesi ve tarımsal sulama. *75 Yılda Köylerden Şehirlere*, (s.187-
197). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Akçay, A. A. (1985). *Traditional large land ownership and its
transformation in two Southeast Anatolian Villages*, Yayım-
lanmamıő Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Ens-
titüsü, Ankara.
- Akçay, A. A. (1995). *An empirical study on rural structures and
temporary-seasonal migration in southern Anatolia*, Yayım-
lanmamıő Doktora Tezi ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Ankara.
- Akkayan, T. (1980). Türkiye'de kırsal alan çalışmaları ve kırsal
alan antropolojisi. *Antropoloji*, 12, 121-138.
- Akpolat, Y. (2008). Behice (Sadık) Boran. . Özdemir (Edt.)
Türkiye'de Sosyoloji, Ankara: Phoenix, s. 821-861.
- Aksoy, M. (1995). *Kültür sosyolojisi açısından Elazığ ve Ağrı köy-
lerinde aileye-evliliğe ve sosyal hayata ilişkin gelenekler*, Ya-

- yımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksöz, İ. (1966). *Erzurum ovasındaki ziraat işletmelerinin ekonomik durumu*. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayını No:50, Ankara: Güneş Matbaası.
- Aksöz, İ. (1966). *Erzurum ovasındaki ziraat işletmelerinin ekonomik durumu*. Ankara: Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayını No:50.
- Akşit, B. & Keyder, Ç. (1981). Kırsal dönüşüm tipolojisi. *Yeni İmece*, 1(1), 8-13.
- Akşit, B. (1967). *Türkiye'de az gelişmiş kapitalizm ve köylere girişi*. Ankara: Şark Matbaası.
- Akşit, B. (1985a). Kırsal dönüşüm araştırmalarında bazı yöntem sorunları. *Köy Kasaba ve Kentlerde Toplumsal Değişme*. Ankara: Turhan Kitabevi. s. 74-86.
- Akşit, B. (1985b). Kırsal dönüşüm tipolojisi. *Köy kasaba ve kentlerde toplumsal değişme*. Ankara: Turhan Kitabevi. s. 87-104.
- Akşit, B. (1985c). Çiftlikli köylerin köy değişme tipolojisi içindeki yeri. *Köy kasaba ve kentlerde toplumsal değişme*. Ankara: Turhan Kitabevi. s. 105-118.
- Akşit, B. (1988). Kırsal dönüşüm ve köy araştırmaları (1960-1980). Ş. Pamuk ve Z. Toprak (Eds.), *Türkiye'de Tarımsal Yapılar*. Ankara: Yurt Yayınları, s. 179-195.
- Akşit, B. (1998). Cumhuriyet döneminde Türkiye'de bilim. *Sosyal Bilimler*, Ankara: TUBA, s. 7-18.
- Aktan, R. (1957). Mechanization of agriculture in Turkey. *Land economics*, 33(4), 273-285.
- Aktaş, A. (1992). *Kırsal kesim ailesinin yapı ve işlevleri: Hıdırbaba (Sünni) ve Karaçavuş (Alevi) köyleri üzerine karşılaştırmalı bir araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

- Alavi, H. & Shanin, T. (1988). *Introduction to the English edition: peasantry and capitalism*. In The agrarian question (Kautsky, K.), Vol. 1, Zwan Publication: Winchester.
- Alıcı, S.; Yılmaz, G. & Kınay, A. (2011). Tokat-Erbaa ilçesinde sözleşmeli tütün (*Nicotiana tabacum* L.) tarımı ve üretici davranışlarının irdelenmesi. *GOÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 28(1), 53-59.
- Altın, C. (2014). *Mevsimlik göç ve yoksulluk: Ankara-Polatlı mevsimlik tarım işçileri örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Altunpınar, T. & Gülçubuk, B. (2004). Ankara ili Polatlı ilçesinde gezici kadın tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları. *Tarım Bilimleri Dergisi*, 10(1), 59-66.
- Altunpınar, T. (2001) *Polatlı ilçesine gelen gezici kadın tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları ile sorunları üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Altuntek, N. S. (1993). *Van yöresinde akraba evliliği*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Alver, K. (2002). Türk sosyolojisinde 'kırılma' ya da yeni yönelim: 1940'lı Yıllar Örneği. *AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 184-194.
- Alver, K. (2004). Türk sosyolojisinde Amerikan sosyolojisi etkileri (başlangıç dönemi). *Ege Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 12-13, 213-221.
- Anıl, Y. (1973). *Yukarı Çulhalı orman köyünün sosyo-ekonomik dokusu*. Ankara: Ormanlık Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Ankara Üniversitesi (1954). *Türkiye'de zirai makinalaşma: ziraatte makina kullanılmasının doğurduğu teknik, ekonomik ve sosyal meseleler üzerinde bir araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

- Aran, S. (1938). *Evedik köyü: bir köy monografisi*. Ankara: Yüksek Ziraat Enstitüsü.
- Arı, O. & Tütengil, C. O. (1966). İstanbul'a göç ve çalışma hayatına intibak araştırması. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 25(4), 44-86.
- Arıkan, G. & Poyraz, T. (2005). Kalecik'e bağlı bağcılıkla uğraşan on köyde ekonomi kurumu açısından modernleşme eğilimleri. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(2), 1-19.
- Arıkan, M. M. (1989). *Circular migrants in the building industry: The Sakaltutan case*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Arısoy, H., Bayramoğlu, Z., Karakayaci, Z., & Oguz, C. (2017). The effect of agricultural support on the economic sustainability of agricultural enterprises. *Custos E Agronegocio on Line* 13(3), 233-253.
- Arslan, H. (2016a). Türkiye'de kırsal sosyolojisinin gelişim evreleri: bir dönemselleştirme denemesi. 1. International Scientific Researches Congress- Humanity and Social Sciences (IBAD 2016), 19-22 2016 Madrid, Spain. Proceedings Book (ed. Hayrullah Kahya), 315-322.
- Arslan, H. (2016b). Mevsimlik gezici tarım işçiliğini kırsal yoksulluk perspektifinden anlamak. *International Journal of Social Sciences and Education Research* 2(4), 1136-1147.
- Arslan, H. (2016c). Köy sakinlerinin gelecekte beklenenlerde köyün yeri: Çankırı Ünür köyü örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 471-496.
- Arslan, H. (2017). 1950'lerde Türkiye'de köy sosyolojisi gündemi ve araştırmaların sınıflandırılması. *Current Debates in Sociology & Anthropology*. Ş. Aslan & C. Cinemre (Eds.), İstanbul: IJOPEC Publication. ss. 43-64.
- Arslan, H. (2018a). 1960-1979 arasında Türkiye'de kırsal sosyolojisine yön vermiş köy araştırmaları. *Tam metin Bildiri Kita-*

- bı, 341-352, III Uluslararası Al-Farabi Sosyal Bilimler Kongresi, Ankara, 9-11 Kasım 2018.
- Arslan, H. (2018b). Türkiye’de köy sosyolojisi alan araştırmaları: 1960’lar. *Tam metin Bildiri Kitabı*, 807-815, III Uluslararası Al-Farabi Sosyal Bilimler Kongresi, Ankara, 9-11 Kasım 2018.
- Arslan, H. (2018c). Türkiye’de kır sosyolojisinin gelişiminde Antalya köy araştırmaları. B. Koçakoğlu, B. Karşlı, D. Sustam, Z. Sula, H.İ. Yücel, A. Demir (Eds.) *Antalya Kitabı*, Konya: Palet Yayınları. s.1009-1025.
- Arslan, H.; Ayyıldız, Ü., Öncül, H. & İliker, M. (2004). Toplumun yeniden inşası: Köy Enstitüleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(26), 31-35.
- Arslan, H.; Dil, K.; Çetin, E. & Yazıcı, S. (2017). Aktif yurttaşlık öz-yeterlik ölçeği: bir geçerlik ve güvenirlik çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 14(3), 2797- 2809.
- Arslan, R. (1975). Diyarbakır yöresi verileri ve kalkınma yaklaşımları. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 13, 73-83.
- Arslan, R. (1977). Bir kalkınma yaklaşımı ve Kestanelik köyü çevresi. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 15, 49-78.
- Atabeyli, N. K. (1940a). Antalya Tahtacılarına dair notlar. *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi*, sayı: 4, 203-212.
- Atabeyli, N. K. (1940b). Teke (Antalya) yörükleri hakkında notlar. *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi*, sayı: 4, 213-224.
- Atalay, Beşir (1979). *Köy gençliği üzerinde sosyolojik bir araştırma Büyükgeçit köyü araştırması*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Atasoy, Y. (2017). Repossession, re-informalization and dispossession: the ‘muddy terrain of Land commodification in Turkey. *Journal of Agrarian Change*, 17(4), 657-679.
- Atay Avşar, T. & Bostan Budak, D. (2016). Hatay kırsalında kadının toplumsal değişimi. A. Gündüz & S. Kaya (Eds.) *Hatay Araştırmaları II*, s.129- 164.

- Atay Avcı, T. (2013). *Kırsal alanda kadınların cinsiyete dayalı işgücüne katılımlarının toplumsal değişim açısından ele alınması: Antakya (Hatay) kent merkezine yakın iki farklı köy araştırması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Ayas, N. (1935a). Zıvarık köyü. *Ülkü*, 5(27), 230- 235.
- Ayas, N. (1935b). Zıvarık köyü II. *Ülkü*, 5(28), 311- 317.
- Ayata, S. (1987). *Kapitalizm ve küçük üreticilik - Türkiye’de halı dokumacılığı-*. Ankara: Yurt Yayınları.
- Aydın, Z. (1980). *Aspects of rural underdevelopment in South eastern Turkey: the household economy in Gısgıs and Kalhana*. Unpublished Doctoral Dissertation, Durham University.
- Aydın, Z. (1986a). Kapitalizm, tarım sorunu ve az gelişmiş ülkeler I. *11. Tez, No. 3*, 126-156. İstanbul: Uluslararası Yayıncılık.
- Aydın, Z. (1986b). Kapitalizm, tarım sorunu ve az gelişmiş ülkeler II. *11. Tez, No. 4*, 171-216. İstanbul: Uluslararası Yayıncılık.
- Aydın, Z. (2001). Yapısal uyum politikaları ve kırsal alanda beka stratejilerinin özelleştirilmesi: Söke’nin Tuzburgazı ve Sivrihisar’ın Kınık köyleri örneği. *Toplum ve Bilim Dergisi*, 88, 11- 31.
- Aydın, Z. (2016). Çağdaş tarım sorunu ve yeni köylülük. *OD-TÜ Gelişme Dergisi*, 43, 43-63.
- Aydın, Z. (2018). Tarımın uluslararasılaşması ve çağdaş tarım sorunu. *Çağdaş Tarım Sorunu*, Ankara: İmge Kitabevi. s. 119-150.
- Aytekin, H. (1944). Orta Anadolu’da toprak meselesi. *Adımlar*, No. 9, 302-304
- Ayteş, A. (2009). Bakkal, muhtar ve Balgat’ta bir Amerikalı. <http://www.izinsizgosteri.net/new/?page=1&content=161> (Erişim Tarihi: 17 Kasım 2017)
- Ayyıldız, T. (1975). *Büyükdere köyünün sosyo-ekonomik yapısı*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayını.

- Bağcı, Y. (1998). *Toprak ağalığı ve kırsal dönüşüm: Adıyaman ili Boztepe köyü vak'a incelemesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bakırcı, M. (2011). Kırsal yerleşmelerde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesinde turizmin etkisi: Yaylalar Köyü örneği (Yusufeli/Artvin). *Türk Coğrafya Dergisi*, (57), 71-85.
- Bal, H. (1997a). *Alevi-Bektaşî Köylerinde toplumsal kurumlar, Burdur ve Isparta'nın iki köyünde karşılaştırmalı bir araştırma*. İstanbul: Ant Yayınları.
- Bal, H. (1997b). *Sosyolojik açıdan Alevi-Sünnî farklılaşması ve bütünleşmesi: Isparta'nın Alevi-Sünnî ortak yaşayan iki köyü üstüne yapılmış karşılaştırmalı bir araştırma*. İstanbul: Ant Yayınları.
- Balaman, A. R. (1967). Ankara köylerinden Örencik'te meydana gelen kültür değişmesi. *Antropoloji* (4), 259-328.
- Balaman, A. R. (1971). Örencik köyü delikanlı örgütü. *Antropoloji*, 6, 267-276.
- Balaman, A. R. (1982). *Te-Ve köyü genel etnografyası*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Balamir, N. (1982). *Kırsal Türkiye'de eğitim ve toplum yapısı*. Ankara: ODTÜ Yayınları.
- Banaji, J. (1976). Summary of selected parts of Kautsky's: the agrarian question. *Economy and Society*, 5(1), 1-49.
- Başak, S. (2008). İbrahim Yasa. Türkiye'de Sosyoloji I (İsimler-Eserler), Ç. Özdemir (Edt.), Ankara: Phoenix Yayınevi. s. 917-960.
- Başaran, K. E. (2008). *Petty Agricultural Production and Contract Farming: A Case in Turkey*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bauman, Z. (2006). *Küreselleşme toplumsal sonuçları*. İstanbul: Ayrintı Yayınları.

- Bayazıt, N.; Sencer, M.; Sencer, O.; Sey, Y. & Yücel, A. (1966). *Samandağ bölgesi köy araştırmaları, Vakıflı köyü: bir köy monografisi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayını.
- Beeley, B. W. (1970). *The Turkish village coffehouse as a social institution*. *Geographical Review*, 60(4), 475-493.
- Benek, S. & Ökten, Ş. (2011). Mevsimlik tarım işçilerinin yaşam koşullarına ilişkin bir araştırma: Hilvan ilçesi (Şanlıurfa) örneği. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 10(2), 653-676.
- Berik, G. (1987). *Women carpet weavers in rural Turkey: Patterns of employment, earnings and status*. Geneva: ILO.
- Berkes, M. & Berkes, N. (Şubat 1942). Toprağın çocukları. *Yurt ve Dünya*, 3(14), 3-8.
- Berkes, M. (1942a). Bir köy düğünü. *Yurt ve Dünya* 3(15-16), 85-95.
- Berkes, M. (1942b). Köyde kadının durumu. *Yurt ve Dünya* 3(21), 327-332.
- Berkes, M. (1943a). Elvan köyünde sosyal bir araştırma. *DTCF Dergisi*, 2(1), 135-143.
- Berkes, M. (1943b). Köyde sağlık. *Yurt ve Dünya* 4(32), 279-285.
- Berkes, M. (1943c). Köyde yaşayış. *Yurt ve Dünya* 4(30), 189-195.
- Berkes, M. (1943d). Köy gençliği. *Yurt ve Dünya* 4(26-27), 73-79.
- Berkes, N. (1942). *Bazı Ankara köyleri üzerinde bir araştırma*. Ankara: Uzluk Basımevi.
- Bernstein, H. (2014). *Tarımsal değişimin sınıfsal dinamikleri*. İstanbul: Yordam Kitap.
- Bertrand, A. L. (1987). Rural sociological research in the south: an historical overview. *Southern Rural Sociology*, 5(1), 86-95.
- Beşikçi, İ. (1970). *Doğu Anadolu'nun düzeni sosyo-ekonomik ve etnik temeller*. İstanbul: e- Yayınları.

- Bıçkıcı, D. (2011). Türkiye kırsalında yoksulluk sorunu: Çanak-kale Kocalar köyü örneği. *Uludağ Üniversitesi İİBF Dergisi*, 30(1), 161-180.
- Bilgili, A. (1998). Bir dış iskân uygulamasının sosyolojik çözümlemesi (Ulupamir örneği). *Sosyoloji Konferansları* (25), 139-151.
- Boran, B. S. (1944). Köyde kooperatif. *Adımlar*, No. 11 (Mart 1944), 376
- Boran, B. S. (1945). *Toplumsal yapı araştırmaları (İki köy çeşidinin mukayeseli tetkiki)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Boratav, K. (1969a). Gelir dağılımı. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Boratav, K. (1969b). Tarımda feodal üretim ilişkileri, feodal kalıntılar ve basit meta üretimi. *Emek*, 6, 8-9.
- Boratav, K. (1970a). Tarımda üretim ilişkileri üzerine. *Proleter Devrimci Aydınlik*, 15, 177-217.
- Boratav, K. (1970b). Gecikmiş bir uyarı. *Proleter Devrimci Aydınlik*, 20, 127-132.
- Boratav, K. (1972). Küçük üreticilikte bölüşüm kategorileri. *SBF Dergisi*, 27(4), 227-246.
- Boratav, K. (2003). *Tarımsal yapılar ve kapitalizm*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Borlu, Y. (2015). A story of post-fordist exploitation: financialization and small scale maize farmers in Turkey. *Rural Sociology*, 80(2), 173-197.
- Bradby, B. (1975). The destruction of natural economy. *Economy and Society*, 4(2), 128-161.
- Bulut, E. (2013). *Mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşullarına ilişkin bir saha araştırması: Kocaali örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Burcu, E. (1999). Köy gençliği üzerine sosyolojik bir inceleme: Rize-Armağan köyü gençliği. *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (7), 45-74.

- Büke, A. & Gökdemir, K. (2010). Günümüz kapitalist tarımında küçük meta üretimi toprak mülkiyeti ilişkisi. *Toprak Mülkiyeti Sempozyum Bildirileri*, S. Bayramoğlu Özüğurlu (Haz.). Ankara: Memleket Yayınları. s. 188-203.
- Büke, A. (2013a). Kapitalizm, az gelişmişlik ve küreselleşme: tarımsal sınıflar I. M. Ecevit & F. Güneş (Eds.), *Toplumsal Tabakalaşma ve Eşitsizlik*. Eskişehir: A.Ü. Açıköğretim Fakültesi Yayınları. s. 45-69.
- Büke, A. (2013b). Kapitalizm, az gelişmişlik ve küreselleşme: tarımsal sınıflar II. M. Ecevit & F. Güneş (Eds.), *Toplumsal Tabakalaşma ve Eşitsizlik*. Eskişehir: A.Ü. Açıköğretim Fakültesi Yayınları. s. 70-97.
- Casson, R. W. & Ozertug, B. (1976). Respect and address in a Turkish village: a quantitative sociolinguistic account. *American Ethnologist*, 3(4), 587-602.
- Ceyhan, V.; Goldey, P.; Ediz, D. & Özkan, B. (2001). Sebze tarımında çalışan kadınların sosyo-ekonomik özellikleri. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 6(1-2), 14-26.
- Chayanov, A. V. (1966). *The theory of peasant economy*. Thorner, D; Kerblay, B. & Smith, R.E.F. (Eds.). Illinois: The American Economic Association.
- Cılga, İ. (2012). İsmail Hüsrev Tökin. E. Kongar(Edt.) *Türk Toplumbilimcileri 2*. s.149-213, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Coleman, J. (1997). Sosyolojik çözümleme ve sosyal politika. T. Bottomore & R. Nisbet (Eds.), *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi*, Ankara: Ayraç Yayınları. s. 671-696.
- Cuisenier, J. (1966). Affinités entre système économique et système de parenté La Turquie des villages aujourdhui. *Études rurales*, (22/24), 219-242.
- Çabuk Kaya, N. (2006). Taşınmalı eğitim programındaki ilköğretim öğrencilerinin durumları: Silopi köyleri örneğinde bir sosyal değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 46(2), 105-116.

- Çelebi, N. (2004). *Sosyoloji ve metodoloji yazıları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çelik, Ö. (2012). *1980 sonrası kırsal dönüşüm: Osmancık ve köyleri örneği (Çorum)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çelikel Gündüzlü, N. (2001). *Kırsal kesimde yaşayan kadınların sosyo-ekonomik rolleri ve geleceğe yönelik beklentileri (Tokat ili merkez ilçe örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Çetin, T. (1999). Cumhuriyet döneminde köycülük politikaları: köye doğru hareketi. *75 Yılda Köylerden Şehirlere*, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları. s.213-230.
- Çetinkaya, Ö. (2008). *Farm labor intermediaries in seasonal agricultural work in Adana-Çukurova*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. ODTÜ Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çınar, S. & Lordoğlu, K. (2010). Mevsimlik tarım işçileri: marabadan ücretli fındık işçiliğine. III. *Sosyal Haklar Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Petrol İş Yayınları.
- Çınar, S. (2012). *Bağımlı çalışma ilişkileri kapsamında mevsimlik tarım işçilerinin Malatya örneği üzerinden analizi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çoban, S. (2014). Halkın iradesi örgütü (Narodnikler) ve Lenin. <http://bianet.org/biamag/siyaset/156236-halkin-iradesi-orgutu-narodnikler-ve-lenin> (Erişim: 21.12.2018).
- De Janvry, A. (1990). *The agrarian question and reformism in Latin America*. London: John Hopkins University Press.
- Demir, N.; Aksoy, A.; Atsan, T. & Demir, O. (2016). Determining the levels of participation of women living in rural areas in training activities on women's rights: Case of Turkey. *Anthropologist*, 24(2), 611-616.
- Demirel, H. (2003). *Yaşam kalitesi açısından kırsal kesimde kadın ve sağlıklı yaşam*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü.

- Demirkan, S. (1941a). *Küçük Çekmece köyü*. İstanbul: Kültür Basımevi.
- Demirkan, S. (1941b). *Celâliye köyü*. İstanbul: Bürhaneddin Matbaası.
- Demirkan, S. (1942). *Köy nasıl tetkik edilmelidir?* İstanbul: Eminönü Dil, Tarih ve Edebiyat Şubesi Neşriyatı.
- Demirkan, S. (1946). Köyün sosyal tetkikinde monografya usulü. *İstanbul Köye Doğru Mecmuası*, 111-3 ilavesi.
- Demirkan, S. (1952). Bağlum köyünde köylü işletmesi anketi. *Sosyoloji Dergisi* 2(7), 23-39.
- Demirkan, S. (1958). *Tecrübî sosyolojiye giriş*. Ankara: (Yayınevi yok).
- Demirkan, S. (1962). *Köy sosyolojisine hazırlık*. Ankara: Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı Yayını.
- Demirkan, S. (1969). *Köy araştırmaları klavuzu*. Türkiye Harsî ve İctimaî Araştırmalar Derneği Yayını.
- Doğanay, S. & Alım, M. (2010). Türkiye’de kırsal nüfusun şehir algısı üzerine bir araştırma: Yeşilyurt köyü (Trabzon). *Doğu Coğrafya Dergisi*, 15(23), 171-184.
- Doğu Batı Dergisi (2002). Küreselleşme sayısı, no. 18.
- Duruiz, D. (2011). *Seasonal agricultural workers in Manisa: materialization of labor, bodies and places through everyday encounters*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ecevit, M. C. (1999). *Kırsal Türkiye’nin değişim dinamikleri: Gökçeada köyü monografisi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Ecevit, M. C.; Karkıner, N. & Büke, A. (2009). Köy sosyolojisinin daraltılmış kapsamından, tarım-gıda-köylülük ilişkilerine yönelik bazı değerlendirmeler. *Mülkiye Dergisi*, no: 262, 41-61.
- Egemen, E. A. (2015). *Mevsimlik tarım işçileri ve barınma sorunları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Emiroğlu, V. (1971). Edilli köyünün (Akçakoca) kültür değişmesi bakımından incelenmesi. *Antropoloji*, 6, 223-234.
- Emiroğlu, V. (1980). Çekirdeksiz köyde yaşlılar. *Antropoloji*, 12, 87-120.
- Engin, İ. (1988). *Geleneksel hukuk antropolojisi açısından Sazlıdere ve Yenikadın köylerinde evlenme hukuku üzerine bir inceleme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Eppenstein, F. (1939). Orta Anadolu köylüsünün gıda vaziyeti. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 1, 246-262.
- Erbaş, H. (2017). Tarım-gıda etiği/politikası ve geleceğimiz: ekonomi-politik ve ötesi sosyolojik bir çerçeve. *Türkiye Biyoetik Dergisi*, 4(1), 14-28.
- Erbörü, N. (2014). *Ankara ili Polatlı ilçesi Sarıoba köyündeki mevsimlik tarım işçilerinde iş kazası sıklığı ve ilişkili etmenler*. Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ercem, F. (1984). *Sivas-Kangal yöresinde kırsal gelişme ve pazara açılma sürecindeki farklılaşmalar (Bir örnek olay inceleme)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Erdemli, E. O. (2012). *alışma hayatı ve ev işlerini birlikte yürüten kırsal kadının yaşam modeli: Cumalıkızık köyü örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erden, A. (1973). Burhaniye köylerinde konutla ilgili adet ve inanmalar. *Antropoloji*, 8, 53-66.
- Erdentuğ, N. (1956). *Hal köyünün etnolojik tetkiki*. Ankara: DTCF Yayını.
- Erdentuğ, N. (1963). Family structure and marriage customs of Turkish village. *Antropoloji*, 1, 5-16.
- Erdentuğ, N. (1964). Bazı Devrek köy toplumlarında kadının mevkii. *Antropoloji*, 2, 8-20.

- Erdentuğ, N. (1966). *Ankara ili köylerinde sosyal hizmetler ve sosyal antropoloji bakımından bir araştırma*. Ankara: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Erdentuğ, N. (1971). *Sün köyünün etnolojik tetkiki*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Erdentuğ, N. (1974). Türk köylerinde öğretmen-imam ve muhtar ilişkilerinin eğitim açısından değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 211-236.
- Erdentuğ, N. (1977). Türk köyünde eğitim ve öğretmene karşı tutum ve değerler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1),127-135.
- Erdost, M. (1969a). Türkiye’de feodalizmin bugünkü durumu üzerine bir taslak. *Aydınlık Sosyalist Dergi*, 5, 345-368.
- Erdost, M. (1969b). Doğu Anadolu’da hayvancılığın feodal niteliği. *Aydınlık Sosyalist Dergi*, 8, 117-126.
- Erdost, M. (1969c). Türkiye tarımında hâkim üretim ilişkisi üzerine. *Aydınlık Sosyalist Dergi*, 13, 34-58.
- Erdost, M. (1970). Yeni oportünizmin eleştirisi. *Aydınlık Sosyalist Dergi*, 19, 5-85.
- Erdönmez, C. (2005). Köykent: olumlu ve olumsuz yönleriyle bir kırsal kalkınma projesinin çözümlemesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi* 2, 35-51.
- Erem Kaya, T. & Atsan, T. (2012). Kırsal kadınların sosyo-ekonomik durumları ve geleceğe yönelik beklentileri (TRA1 bölgesi örneği). *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 18(1), 1-11.
- Erk N., Burgut, R. & Yıldırım E. (1986). Çukurova bölgesine gelen geçici tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi. TÜBİTAK TOAG 519 Projesi.
- Ermetin, A. Ü. (1999). *Konya bölgesinde kırsal alanda tarımsal üretimde kadının yeri ve önemi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Eroğlu, D. (2014). Kırsal aile işletmelerinin sürdürülebilirliğinde toplumsal cinsiyet etkileri: Bolu, Kars, Tekirdağ ve Şanlıurfa örnekleri. Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 194-198.
- Erol, M.; Büyük, U. & Tanık Onal, N. (2016). Rural Turkish students' reactions to learning science in a mobile laboratory. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16(1), 261-277.
- Eroz, M. (1964). Silifke'de bir Alevi, Tahtacı köyü: Kırtıl. *İş ve Düşünce*, XXX, 247, 25-33.
- Eroz, M. (1965). Türk köy sosyolojisi meseleleri ve Yörük-Türkmen köyleri. *Sosyoloji Konferansları* 6, 119-154.
- Ersoy, M. (1984). Çevre toplumsal formasyonlarda ulusal ekonomiler ve kentsel sanayi sektörünün yapısına ilişkin modeller. H. Ç. Keskinok ve M. Ersoy (Der.) *Üretim Tarzlarının Eklemlenmesi üzerine*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları. s. 1- 21.
- Ertürk, R. (2008). Türkiye'de köy sosyolojisi literatürü. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 6(11), 185-194.
- Ertürk, Y. (1988). Women's participation in agriculture in the villages of Erzurum, Turkey. FAO Research Paper, Ankara.
- Eser, M. (1993). *Uzunyayla bölgesinde yaşayan Çerkes köylerinde sosyo-kültürel değişme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Eserpek A. (1992) Family in transition: emigration and changing household structure in a Turkish village. *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi*, 3, 97-116.
- Eserpek, A. (1976). Türk köyünde formel eğitime ilişkin tutumlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 9(1), 377-388.
- Eserpek, A. (1977). Türk köy ailesinde işbölümüne ilişkin yapısal değişmeler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 10(1), 137-152.

- Eserpek, A. (1979). *Sosyal kontrol, sapma ve sosyal değişme Erzurum'un iki köyünde karşılaştırmalı bir araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Everest, B.; Tan, S.; Niyaz, Ö. & Kayalak, S. (2014). Kadın çiftçilerin gelecekle ilgili beklentileri: semt pazarları örneği. *Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu*, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 199-206.
- Fenske, L. J. (1965). Doğu Anadolu'da toprak ve insan. *Sosyoloji Konferansları*, 6, 32-44.
- Fethi, R. (1938). *Doğu köylerinde*. İstanbul: Çığır Kitabevi.
- Fidan, F. (2014). Sürdürülebilir aile çiftçiliğinde kadın çiftçiler: Pamukova örneği. *Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu*, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 346-351.
- Foster-Carter, A. (1984). Eklemlenmenin eklemlenmesi. H. Ç. Keskinok ve M. Ersoy (Der.) *Üretim Tarzlarının Eklemlenmesi üzerine*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları. s. 59- 93.
- Frey, F. W. (1968). Socialization to national identification among Turkish peasants. *The Journal of Politics*, 30(4), 934-965.
- Friedmann, H. & McMichael, P. (1989). Agriculture and the state system. *Sociologia Ruralis*, XXIX (2), 93-117.
- Friedmann, H. (2005a). Feeding the empire: the pathologies of globalized agriculture. *Socialist Register*, 41, 124-143.
- Friedmann, H. (2005b). From colonialism to green capitalism: social movements and emergence of food regimes. *New Directions in the Sociology of Global Development Research in Rural Sociology and Development*, 11, s. 227-264.
- Geçgin, E. (2009a). Ankara Polatlı örneğinde sosyal dışlanma açısından mevsimlik tarım işçileri. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 3- 35.
- Geçgin, E. (2009b). *Türkiye'de mevsimlik Tarım İşçiliğinin Sosyolojik Analizi: Ankara Polatlı örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Gençler, A. (1971). Gözpınar'da kültür değişimleri. *Antropoloji*, 6, 235-266.
- Gençler, A. (1973). Diyarbakır ilinde farklı köy toplumlarının etnografik incelenmesi. *Antropoloji* 8, 77-91.
- Geniş, Ş. (2009). Gaziantep kırsalında sanayileşme ve toplumsal değişim: Dülük köyü örneği. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 21-48.
- Geniş, Ş. (2011). Sanayileşme ve kırsal yapıda sosyo-kültürel değişim örüntüleri: Gaziantep'te bir köy araştırması. *Bilig*, 58, 119-146.
- Geray, C. (1967). *Toplum kalkınması deneme çalışmaları: Bünyan örneği*. Ankara: AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını.
- Geray, C. (1968). Toplum kalkınması örnek olay araştırmaları konusunda bir deneme. *SBF Dergisi*, 23(4), 183-214.
- Geray, C. (1969). Toplum kalkınması örnek olay araştırmaları konusunda bir deneme (İkinci Bölüm). *SBF Dergisi*, 24(1), 123-166.
- Geray, C. (1972). Toplum kalkınması ve köy araştırmaları. *AÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 3-49.
- Geray, C. (1974). *Planlı dönemde köye yönelik çalışmalar (sorunlar yaklaşımlar örgütlenmeler)*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Geray, U. (1989). Bir bölüm orman köylerinin sosyo-ekonomik özellikleri. *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 39(2), 29-41.
- Goodman, D. & Redclift, M. (1981). *From peasant to proletarian capitalist development and agrarian transition*. Oxford: Basil Blackwell Publisher.
- Gökalp, Z. (1982). *Şehir medeniyeti, köy medeniyeti*. Makaleler VII. A. Çay (Haz.), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Gökçe, B. (1980). *Bir iç iskân uygulaması olarak Dönerdere köyü ve toplumsal Sorunları*. Ankara.
- Göknıl, N. (1943). Garbi Anadolu köy monografileri Bilecik ve Edremit bölgeleri. *Sosyoloji Dergisi*, 2(2), 312-357.

- Gönç Şavran, T. (2011). Klasik sosyolojiye katkı- I: Ferdinand Tönnies ve Georg Simmel. S. Suğur (Edt.), *Klasik Sosyoloji Tarihi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi AÖF Yayını, s. 136-161
- Gönüllü Atakan, A. (2014). *Women's changing experiences with patriarchy during rural transformation of Turkey: a case study in a central Anatolian town Avanos*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, ODTÜ, Ankara.
- Görgünay, N. (1973). *Erzurum merkez ilçesi ile civar köylerinde kadın giyimi üzerinde araştırmalar*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Güçbilmez, E. (1972). *Yenimahalle ve Kayadibi karşılaştırmalı bir köy araştırması*. Ankara: AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Gülçubuk, B. (1991). *Nizip ilçesinde antepfıstığı üretimi yapan ailelerin sosyo-ekonomik yapıları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülçubuk, B., Karabıyık, E. & Tanır F. (2003). Baseline survey on worst forms of child labour in the agricultural sector. Project Report. Ankara: ILO.
- Gülçubuk, B., Karabıyık, E., & Tanır, F. (2002). Türkiye tarım sektöründe en kötü biçimdeki çocuk işçiliği temel araştırması (Adana ili-Karataş ilçesinde pamuk toplamada çalışan çocuklar örneği). Ankara: ILO
- Güleç, A. (1937). *Küçüközygat köyü*. Ankara: Ankara Halkevi Neşriyatı.
- Gülersoy, A. E., Gümüş, N., & İlhan, A. (2015b). Gelenekten modernleşmeye, tarladan tiyatroya bir dönüşüm hikâyesi: Bademler köyü (İzmir). VIII. *Coğrafya Sempozyumu (23-24 Ekim 2014, Ankara) Bildiriler Kitabı*, 439-448.
- Gülersoy, A. E.; Gümüş, N., & İlhan, A. (2015a). An authentic model of rural development: Bademler Village (İzmir). *Tourism, Environment and Sustainability*, (Eds.) C. Avcıkurt;

- M. Dinu; N. Hacıoğlu; R. Efe & A. Soykan. Sofia: St. Kliment's Ohridsky Univ Press. s. 24-34.
- Glterkin, M. N. (2012). DiŐi bedenler erkek düŐünceler mi? Değişen geleneksel köy toplumsal yapısında kadınlar, erkekler ve ataerkil değerler. *İnsanbilim Dergisi*, 1(1), 38-55.
- GmŐ, N.; İlhan, A. & Gülersoy, A. E. (2013). Bir tersine gç rneği: Kprck ky (Varto-MuŐ). *Turkish Studies*, 8(6), 233-261.
- GmŐ, S. G. & Wingenbach, G. (2016). The child labor problem in Turkish agriculture: what can we do?. *Social Indicators Research* 127(3), 1193-1215.
- GmŐ, S. G.; Olgun, F. A. & Adanacioğlu, H. (2010). Food consumption patterns in rural Turkey and poverty. *African Journal of Agricultural Research* 5(1),16-27.
- GmŐ, S.; Olgun, A.; Adanacioğlu, H. & GmŐ, A. H. (2008). An Investigation on income diversification and alternative employment aiming at rural poverty alleviation. *Ankara, Turkey: The Scientific and Technical Research Council of Turkey''*, project no: SOBAG-105K071.
- Gnaydın, G. (2009). Smith, Ricardo ve Marx iktisadında tarım (emek değer ve rant teorisi yaklaşımları bağlamında). *Mlkiye Dergisi*, 3(262), 345- 362.
- Gündüz Hosgr, A., & Smits, J. (2007). The status of rural women in Turkey: What is the role of regional differences. V. Moghadam (Ed.), *From Patriarchy to Empowerment: Women's Participation, Movements, and Rights in the Middle East, North Africa, and South Asia*. Syracuse Syracuse University Press, pp. 180-202.
- Güner, B., Simsek, H., & Yıldırım, A. (1995). A case study of the basic education project for the children of seasonal agricultural workers in the Cukurova region in Turkey. Mid-Decade Review of Progress towards Education for All.

- Güney, D. & Göller, V. (2016). Kırsal turizm konusunda yerel halkın yaklaşımının belirlenmesi: Misi köyü örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 3(2), 25-36.
- Güreşçi, E. & Yurttaş, Z. (2008). Kırsal göçün nedenleri ve tarıma etkileri üzerine bir araştırma: Erzurum ili İspir ilçesi Kırık bucağı örneği. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 14(2), 47-54.
- Güreşçi, E. (2010). Köyden kente göçün köydeki ve kentteki yansımaları: Akpınar köyü üzerine bir değerlendirme. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(2), 47-55.
- Hablemitoğlu, Ş. (1996). *Kırsal ailede kadının iş modelleri ve kararlarına katılımı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hart, K. (2007). Love by arrangement: The ambiguity of 'spousal choice' in a Turkish village. *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 13(2), 345-362.
- Hatipoğlu, Ş. R. (1936). Çiftlik köyleri. *Dönüm*, Ağustos.
- HDD (2014). *Mevsimlik gezici tarım işçiliği 2014 araştırma raporu*. http://hayatadestek.org/yayinlarimiz/Mevsimlik_Gezici_Tar%C4%B1m_%C4%B0sciligi_%202014_Arast%C4%B1rma_Raporu.pdf (Erişim: 19.11.2018).
- Held, D. & McGrew, A. (Eds.) (2003). *The global transformations reader an introduction to the globalization debate*. Cambridge: Polity Press.
- Helling, G. (1966). *The Turkish village as a social system*. Los Angeles: Limited Distribution for Peace Corps Training Program, No: 13.
- Heynig, K. (1982). The principal schools of thought on the peasant economy. *Cepal Review*, 16, 113-139.
- Hillyard, S. (2007). *The sociology of rural life*. Oxford: Berg Publishers.
- Hiltner, J. (1960). Land accumulation in the Turkish Cukurova. *Journal of Farm Economics*, 42(3), 615-628.

- Hinderink, J. and Kıray, M. B. (1970). *Social stratification as an obstacle to development*. New York: Praeger Publication.
- Hobsbawm, E. (2011). *Kısa 20. yüzyıl 1914-1991 aşırılıklar çağı*. İstanbul: Sarmal Yayıncılık.
- Hussain, A. & Tribe, K. (1981). *Marxism and the agrarian question*. London: MacMillan Press.
- İlcan, S. M. (1994). Peasant struggles and social change: migration, households and gender in a rural Turkish society. *The International Migration Review*, 28(3), 554-579.
- İlbars, Z. (1972). Aile akrabalık ilişkileri ve değişmeler üzerine bir araştırma. *Antropoloji*, 7, 201-206.
- İnsel, A. (2004). *Neo-liberalizm: hegemonyanın yeni dili*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- İslamoğlu, H.; Gülöksüz, E.; Kaya, A. Y.; Çavdar, A.; Karakoç, U.; Nizam, D. & Yazıcı, G. (2008). *Türkiye’de tarımda dönüşüm ve küresel piyasalarla bütünleşme süreçleri*. TÜBİTAK Projesi, Proje No: 106K137.
- İşçi, U. (1994). *Köy gençliği ve din Küpeli köyü (Özvatan-Kayseri) örnek olayı üzerine sosyolojik bir araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- İşgör, A. S. (1935). Giresun’un Çayır köyü. *Ülkü Halkevleri Dergisi*, 6(32) (Birinci teşrin 1935), 146-152.
- Jayapalan, N. (2002). *Rural sociology*. New Delhi: Atlantic India Publishers and Distributors.
- Kaçmazoğlu, H. B. (2002). Türkiye’de sosyoloji çalışmaları: 1950-1960. *Türk Sosyoloji Tarihi Üzerine Araştırmalar*, s.114-173.
- Kaçmazoğlu, H. B. (2011). *Türk sosyoloji tarihi III*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Kaçmazoğlu, H. B. (2012a). *Türk sosyolojisinde temalar 1: Türkçülük, İslamcılık, Muhafazakarlık*. İstanbul: Doğu Kitabevi.
- Kaçmazoğlu, H. B. (2012b). *Türk sosyolojisinde temalar 2: kuram, uygulama, sosyalizm*. İstanbul: Doğu Kitabevi.

- Kaleci, H. (2007). *Mevsimlik tarım işçilerinin sosyolojik analizi: Eskişehir örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Kalkınma Atölyesi (2014). *Fındık hasadının oyuncularını*. Ankara: Altan Matbaası.
- Kandiyoti, D. (1974). Some social-psychological dimensions of social change in a Turkish village. *The British Journal of Sociology*, 25(1), 47-62.
- Kandiyoti, D. (1975). Social change and social stratification in a Turkish village. *Journal of Peasant Studies*, 2(2), 206-219.
- Kantar, M. (1996). *Adana ve İçel ili dağ köylerinde yaşayan kırsal kadınların toplumsal yaşamdaki rolleri ve bu rollerle ilgili geleceğe yönelik beklentileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Karabıyık, M. (1938). Akseki-Ormana köyü. *Türk Akdeniz Dergisi*, 10, 1- 18.
- Karabulut, F. (2008). Sınır tanımayan düşlere pamuk ipliğiyle bağlanmak. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karacan, A. R. (1975). *Elazığ merkez ilçe tarım işletmelerinin ekonomik analizi ve tarımsal kredi- kooperatifçilik sorunları ve toplum kalkınmasında tarımsal kredi ve kooperatiflerin rolü*. Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Karacan, A.R. (1991). *Tarım kesiminde geçici tarım işçilerinin çalışma koşulları, ücret sistemleri ve çalışanların sosyal güvenlikleri üzerine bir araştırma: Manisa örneği*. İstanbul: Friedrich Ebert Vakfı.
- Karaman, K. & Yılmaz, A. S. (2011). Mevsimlik tarım işçileri ve enformel ilişkiler ağı: Giresun'da çalışan mevsimlik tarım işçileri üzerine bir araştırma. *ZfWT*, 3(1), 211-226.
- Karaömerlioğlu, A. (2014). *Orada bir köy var uzakta*. İstanbul: İletişim Yayınları.

- Karaömerlioğlu, M. A. (2001). Türkiye’de köycülük. (Der. Bora, T. & Gültekel, M.), *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce (Kemalizm)*, İstanbul: İletişim Yayınları, 284-298.
- Kargıner, N. (1993). *Feminist theory and method: the case of rural women in a village of Turkey*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kargıner, N. (2001). *Feminist analysis of rural women in a village of Turkey*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karpat, K. H. (1960). Social effects of farm mechanization in Turkish villages. *Social Research*, 27(1), 83-103.
- Karsan, A. & Karlı, B. (2016). Türkiye’de kırsal yoksulluğun genel bir değerlendirmesi: Isparta ili Sütçüler ilçesi örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 21(2), 168-181.
- Kautsky, K. (1990). *Seçilmiş politik yazılar*. İstanbul: Kavram Yayınları.
- Kaymaz, Ç. K. & Albayrak, L. (2017). Mevsimlik Gezici Tarıma Bir Örnek: Bostancı Köyü (Yusufeli-Artvin). *Turkish Studies*, 12(3), 355-384.
- Kayseri Halkevi (1937). *Argıncık köyü*. Kayseri: Kayseri Vilayet Matbaası.
- Kelle, V. & Kovalson, M. (1978). *Tarihsel maddecilik Marksist toplum kuramının ana çizgileri*. İstanbul: Öncü Kitabevi.
- Keskinok, H. Ç. & Ersoy, M. (der.) (1984). *Üretim tarzlarının eklenmesi üzerine*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları.
- Keyder, Ç. & Yenal, Z. (2011). Agrarian change under globalisation: markets and insecurity in Turkish agriculture: *Journal of Agrarian Change* 11(1), 60-86.
- Keyder, Ç. & Yenal, Z. (2015). *Bildiğimiz tarımın Sonu*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Keyder, Ç. & Yenal, Z. (2015c). Bir köy vardı uzakta.... *Bildiğimiz Tarımın Sonu* (Keyder, Ç. & Yenal, Z.), İstanbul: İletişim Yayınları. s. 13-48.

- Keyder, Ç. & Yenal, Z. (2015d). Artık her şey metalaşıyor: küreselleşen Türkiye’de tarımsal dönüşüm. *Bildiğimiz Tarımın Sonu* (Keyder, Ç. & Yenal, Z.), İstanbul: İletişim Yayınları. s. 49-102.
- Keyder, Ç. (1983). Paths of rural transformation in Turkey. *The Journal of Peasant Studies*, 11(1), 34-49.
- Keyder, Ç. (1983a). The cycle of sharecropping and the consolidation of small peasant ownership in Turkey. *Journal of Peasant Studies*, 10(2-3), 130-145.
- Keyder, Ç. (1983b). Paths of rural transformation in Turkey. *Journal of Peasant Studies*, 11(1), 34-49.
- Keyder, Ç. (1983c). Small peasant ownership in Turkey: historical formation and present structure. *Review*, 7(19), 53-107.
- Kıray, M. (1971). Sosyo-ekonomik hayatın değişen düzeni: kendiliğinden dört köyün monografik karşılaştırılması. E. Tümertekin; F. Mansur & P. Bendict (Eds.). *Türkiye Coğrafya ve Sosyal Araştırmalar*. İstanbul: İÜ Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsü Yayını.
- Kıray, M. B. (2000). *Ereğli ağır sanayiden önce bir sahil kasabası*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Kıray, M., & Hinderink, J. (1968). Interdependencies between agro-economic development and social change comparative study conducted in Cukurova region of southern Turkey. *Journal of Development Studies*, 4(4), 497-528.
- Kıvılcımlı, H. (1980). *Türkiye köyü ve sosyalizm küçük bir köy açısından sosyal gerçekliğimiz*. Ankara: Derleniş Yayınları.
- Kızılcılık, S. (1994). *Sosyoloji teorileri 1*. Konya: Yunus Emre Yayınları.
- Kızılcılık, S. (1995). *Kırsal kesim ve kentsel kesimdeki sağlık sisteminin sosyolojik açıdan karşılaştırmalı olarak incelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Kili, S. (1978). *Çayırhan bir orta Anadolu köyünde toplumsal değişme ve siyasal davranış*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Kocaman, B. & Yanık, R. (2012). Kırsal yerleşimlerde göç isteğinin belirlenmesine yönelik bir çalışma. *Alinteri Journal of Agriculture Sciences*, 23(2), 29-34.
- Koçman, A. (1983). Yenimuhacır köyü (Keşan). *Ege Coğrafya Dergisi*, 1(1), 108-132.
- Kolars, J. F. (1963). *Tradition, season and change in a Turkish vil-lage*. Chicago, Illinois.
- Kongar, E. (2012). *Türk toplumbilimcileri*, 1 İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kösemihal, N. Ş. (1968). Önsöz. M. A. Şevki Osmanlı Tarihinin Sosyal Bilimle Açıklanması, İstanbul: Elif Yayınları, s. 7-23.
- Köseoğulları, G. (2010). *Kırsal kadın ve katılımçılık: Tekirdağ ili Karacakılavuz beldesi küçük sanat kooperatifi örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.
- Köy Muallimi Nuri (1933). Kütahya'da Alayund köyü. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, 2(8), 151-158.
- Köy Muallimi Osman Nuri (1934a). Haymana'nın Ahırlıkuyu köyü. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, 3(17), 394-399.
- Köy Muallimi Osman Nuri (1934b). Haymana'nın Ahırlı köyü. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, 3(18), 478-480.
- Köymen, O. (2008). *Kapitalizm ve köylülük*. İstanbul: Yordam Kitap.
- Kudat Sertel, A. (1971a). *Peasant conceptions of community power structure: a comparative study of two Turkish villages*. Unpublished PhD Thesis, Cambridge Mass., Harvard University.
- Kudat Sertel, A. (1971b). Ritual kinship in eastern Turkey. *Anthropological Quarterly*, 44(1), 37-50.
- Kudat Sertel, A. (1972). Images of power. *American Anthropologist*, 74(3), 639-657.

- Kulak, S. (2008). *Diyarbakır'ın Bismil kırsalında kadınlar arası komşuluk ve akrabalık ilişkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kurhan, Y. (1955). Eskitaşlı köyü monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 44-59.
- Kurhan, Y. (1955). Yenidebir köyü monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 60-71.
- Kurt, H. (2006). Türkiye'de kent-köy ve kentli-köylü algısı üzerine bir araştırma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(6).
- Kurter, A. (1960). Istanca dağlarında köy hayatına dair ilk müşahedeler. *Türk Coğrafya Dergisi*, 16(20), 124-135.
- Kutlar, İ. (2014). Örtüaltı sebze yetiştiriciliğinde kadınların işgücüne katılımının aile çiftçiliği açısından önemi: Antalya ili örneği. *Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu*, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 207-212.
- Kutlar, İ.; Kızılay, H. ve Turhanoğulları, Z. (2013b). Kırsal alanda kadınların işgücüne ve kararlara katılımını etkileyen sosyoekonomik faktörlerin belirlenmesi: Burdur ili örneği. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 26(1), 27-32.
- Kutlar, İ.; Turhanoğulları, Z. ve Kızılay, H. (2013a). Kırsal alanda kadınların işgücüne ve kararlara katılımını etkileyen sosyo-ekonomik faktörlerin belirlenmesi: Burdur ili örneği. *TEPGE Yayın*, No: 218.
- Kutlu, S. (2011). *Erişkin göçebe mevsimlik tarım işçilerinin yaşam kalitesi düzeyi ve etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi. Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Laclau, E. (1984). Latin Amerika'da feodalizm ve kapitalizm. H. Ç. Keskinok ve M. Ersoy (Der.), *Üretim Tarzlarının Eklemlenmesi üzerine*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları. s. 95-119.

- Lenin, V. I. (1977). *Collected Works*, 4 Moscow.
- Lenin, V. I. (2016). *Rusya'da kapitalizmin gelişmesi*. Ankara: Sol Yayınları.
- Lerner, D. (1958). *The passing of traditional society: modernizing the Middle East*. New York: The Free Press.
- Lobao, L. (2007). Rural sociology. C. D. Bryant & D. L. Peck (Eds.). *21. Century Sociology: A Reference Handbook, Vol. 1*. USA: Sage Publication.
- Lordoğlu, K. & Etiler, N. (2014). Batı Karadeniz bölgesinde mevsimlik gezici tarım işçiliğinde çalışan çocuklar üzerine sınırlı bir araştırma. *Çalışma ve Toplum*, 2, 115-133.
- Lowe, P. (2010). Enacting rural sociology: or what are the creativity claims of the engaged sciences? *Sociologia Ruralis*, 50(4), 311-330.
- Magnarella, P. & Türkddoğan, O. (1977). Türk sosyal antropolojisinin gelişmesi. *İşletme Dergisi*, 2(4), 278-302.
- Magnarella, Paul J. (1974). *Tradition and change in a Turkish town*. Cambridge Massachusetts: Schenkman Publishing Company.
- Magnarella, Paul J. (1979). *The peasant venture: tradition, migration and change among Georgian peasants in Turkey*. Cambridge Massachusetts: Schenkman Publishing Company.
- Makal, M. (1950). *Bizim köy (bir köy öğretmenin notları)*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Marx, K. & Engels, F. (1999). *Alman ideolojisi*. Ankara: Sol Yayınları.
- Marx, K. (1979). *Ekonomi politiğın eleştirisine katkı*. Ankara: Sol Yayınları.
- Marx, K. (2007). *Louis Bonaparte'ın 18. brumaire'i*. Ankara: Sol Yayınları.
- McElwain, T. (1993). Ritual change in a Turkish Alevi village. In *The Problem of Ritual: Based on Papers Read at the Sympo-*

- sium on Religious Rites Held at Åbo, Finland, on the 13th-16th of August, 1991* (Vol. 15, p. 131). Donner Institute.
- McMichael, P. (2009). A food regime genealogy. *The Journal of Peasant Studies*, 36(1), 139-169.
- Merter, F. (1990). 1950-1988 yılları arasında köy ailesinde meydana gelen değişmeler: Malatya örneği. Ankara: TC Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.
- Moore, W. E. (1997). İşlevselcilik. T. Bottomore & R. Nisbet (Eds.), *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi*. Ankara: Ayraç Yayınları, s. 327-368.
- Morvaridi, B. (1986). *The process of agrarian transition: household enterprise production and reproduction in a sugar beet growing region of Turkey*, Unpublished Doctoral dissertation, University of Kent at Canterbury.
- Newby, H. (1983). The sociology of agriculture: toward a new rural sociology. *Annual Sociology*, 9, 67-81.
- Nisbet, R. (1997). Muhafazakarlık. T. Bottomore & R. Nisbet (Eds.), *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi*. Ankara: Ayraç Yayınları, s. 93-127.
- Noralou, R. & Frey, F. W. (1967). Age as a factor in Turkey's rural development. Report no: 5. Center for International Studies Massachusetts Institute of Technology Cambridge, Massachusetts.
- Odabaşı, İ. A. (2015). *II. Meşrutiyet basımında halkçılık, köycülük, sosyalizm*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- ODTÜ (1965). Yassihöyük bir köy incelemesi. Ankara: USAID/Türkiye Haberleşme ve Tanıtma Laboratuvarı.
- Oguz, C. (2008). The role of women in horticulture: the case study of Yaylacik village in Konya, Turkey. *Bulletin UASVM, Horticulture* 65(1), 382-390.
- Oguz, C.; Ergun, H.; Kan, A.; Kan, M.; Küçükçongar, M. & Demiröz, E. (2014). Aile çiftliğinin kırsal yoksulluğun önlenmesindeki rolü. Ulusal Aile Çiftliği Sempozyumu, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 316-325.

- Oguz, C.; Ermetin, O. & Ermetin, Ü. (2010). Rural women in terms of education, sustainable development and agricultural Extension in Konya, Turkey. 539-545.
- Oguz, C.; Yener, A. & Haryadi, H. (2012). Agricultural extension activities: a study on the possibilities of rural women, case Study in Konya, Turkey. *Bulletin UASVM Horticulture* 69(2), 206-213.
- Oğuz, C. (2014). Aile çiftçiliğinde bahçe tarımında kadınların rolü: Yaylacık köyü örneği. Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 213-223.
- Oğuz, C. K. (1992). Konya İli- Beyşehir ilçesi- Çiftlik köyü monografisi. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 1(1-2), 31-39.
- Olgun, A.; Gümüş, S. G. & Adanacioglu, H. (2010). Schooling and factors affecting decisions on schooling by household members in the rural areas of Turkey. *Social indicators research*, 98(3), 533-543.
- Ortaç, H. (1945a). İrfaniye köyü- 1. *Uludağ Bursa Halkevi Dergisi*, 72-73, 31-32.
- Ortaç, H. (1945b). İrfaniye köyü- 2. *Uludağ Bursa Halkevi Dergisi*, 74, 23-25.
- Ortaç, H. (1946a). Hamitler köyü. *Uludağ Bursa Halkevi Dergisi*, 76, 17-24.
- Ortaç, H. (1946b). İsabey "İsebey" köyü. *Uludağ Bursa Halkevi Dergisi*, 77, 8-18.
- Ortaç, H. (1946c). Kestel köyü. *Uludağ Bursa Halkevi Dergisi*, 75, 49-66.
- Ozankaya, Ö. (1971). *Köyde toplumsal yapı ve siyasal kültür iki grup köyde yapılan karşılaştırmalı bir araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Ozankaya, Ö. (1976). Cooperative movement in rural Turkey. *SBF Dergisi*, 31(1), 83-101.
- Öğdül, H.; Olgun, İ. & Çalışkan Ç. O. (Eds.) (2015). *Kastamonu/ Küre Ersizlerdere köy tasarımı rehberi*. Ankara: KUZKA Yayını.

- Özbay, F. (1979). Kırsal yörelerde kadının statüsü, işgücüne katılımı ve eğitim durumu. *AİTİA Yönetim Bilimleri Dergisi*, (1).
- Özbay, F. (1982). Women's education in rural Turkey. Ç. Kağıtcıbaşı (Edt.) *Sex roles, family and community in Turkey*. s. 133-150.
- Özbek, A. (2007). *New actors of new poverty: the 'other' children of Cukurova*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özcan, U. (2009). 1980 sonrasında Türk sosyolojisinde değişen temalar üzerine bazı gözlemler. *Sosyoloji Dergisi*, 3(19), 227-236.
- Özdemir Metlioğlu, S. (2015). Rural poverty: The Muğla Günlüce village example. A. E. Popa.; H. Arslan; M. A. İcay & T. Butvilas (Eds.), *Contextual Approaches in Sociology*. Frankfurt: Peter Lang GmbH Internationaler der Wissenschaften, s. 295-301.
- Özdoğan, K. (1936). Tavlusun köyü. Kayseri: Kayseri Vilayet Matbaası.
- Özdoğan, K. (1937a). Mimar Sinan köyü. Kayseri: Kayseri Vilayet Matbaası.
- Özdoğan, K. (1937b). Germir köyü. Kayseri: Kayseri Vilayet Matbaası.
- Özgen, Ö.; Emiroğlu, H.; Yıldız, M.; Taş, A. S.; Purutçuoğlu, E. (2007). *Tüketiciler ve modern biyoteknoloji: model yaklaşımlar*. Ankara: AÜ Biyoteknoloji Enstitüsü Yayınları.
- Özkaya, T. (1996). *Türkiye tarımında küçük üreticiler, topraksızlar sorunu ve İzmir ilinde küçük ve orta büyüklükteki tarım işletmeleri üzerine bir araştırma*. İzmir: TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.
- Özkaya, T.; Karaturhan, B. & Boyacı, M. (1999). Katılımcı kırsal değerlendirme yaklaşımı: Halilbeyli projesi örneği. *Tarım Ekonomisi Dergisi* 4(1-2), 6-18.

- Özlü, S.; Dedeoğlu, S. & Beyazlı, D. (2015). Understanding/interpreting social structure of rural settlements using participatory techniques. A. E. Popa; H.Arslan; M. A. Icbay & T. Butvilas (Eds.) *Contextual Approaches in Sociology*. Frankfurt: Peter Lang GmbH Internationaler der Wissenschaften, s. 303-312.
- Öztürk, M. (2012). 1980 Sonrası Yıllarda Türkiye’de Tarımda ve Kırdada Dönüşüm Dinamikleri. Basılmamış Araştırma Raporu, İstanbul.
- Öztürk, Ş. (2014). Kırsal yoksulluk ve neo liberal ekonomi politikaları. *Yeni köy sosyolojisi tartışmaları*. İstanbul: Doğu Kitabevi. s. 41-72.
- Özüğurlu, M. (2013). *Küçük köylülüğe sermaye kapandı. Türkiye’de tarım çalışmaları ve köylülük üzerine gözlemler*. Ankara: Nota Bene Yayınları.
- Özudoğru, H. N. (2009). *Kırsal yaşamda kadın ve din (Konya örneği)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Parla, T. (2001). Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye’de korporatizm. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Pierce, J. E. (1964). *Life in a Turkish village*. New York: Holt, Rinehart and Winston, USA.
- Planck, U. (1977). Türkiye’de köy sosyolojisi. *İşletme Dergisi*, 2(4), 223-240.
- Ploeg, J. D. van der (2008). *The new peasantries*. London: Earthscan.
- Ploeg, J. D. van der (2017). The importance of peasant agriculture: a neglected truth. <http://edepot.wur.nl/403213> (Erişim: 11.02.2019).
- Poloma, M. M. (2012). *Çağdaş sosyoloji kuramları*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Poyraz, T.; Şahin, B. & Arıkan, G. (2005). Kalecik’e Bağlı Bağcılıkla Uğraşan On Köyde Bireysel ve Kurumsal Açından

- Modernleşme Eğilimleri. *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(1), 1-20.
- Prens Sabahaddin (2013). *İttihat ve Terakki'ye açık mektuplar, Türkiye nasıl kurtarılabilir? ve izahlar*. (Haz. A. Zeki İzgöer). İstanbul: Dün Bugün Yarın Yayınları.
- Redfield, R. (1947). The folk society. *American Journal of Sociology*, 52(4), 293-308.
- Robinson, R. D. (1952). Tractors in the village- a study in Turkey. *Journal of Farm Economics* 34(4), 451-462.
- Roos, L. & Angell, G. W. (1968). New teachers for Turkish villages: a military-sponsored educational program. *The Journal of Developing Areas II (July 1968)*, 519-532.
- Roos, L. & Frey, F. W. (1967). The propensity to innovate among Turkish Peasant. Rural Development Research Project, Report No: 7, Center for International Studies Massachusetts Institute of Technology Cambridge, Massachusetts.
- Roos, L. & Frey, F. W. (1967). The propensity to innovate among Turkish peasant. Rural Development Research Project, Report No: 7, Center for International Studies Massachusetts Institute of Technology Cambridge, Massachusetts.
- Ruben, W. (1947). Anadolu'nun yerleşme tarihi ile ilgili görüşler: Koçhisar'ın Tuz gölü batısındaki step köylerinde 1946 Eylülünde yapılan bir araştırma gezisinin sonuçları. *DTCF Dergisi* 5(4), 369-389.
- Saka, B. (2014). Petty commodity production in the neoliberal phase of global capitalism: The case of grape production in Çanakkale. *Labor Relations in Globalized Food*. Emerald Group Publishing Limited. s. 93-113.
- Saran, N. (1974). Antropoloji ve köy toplumları. *Sosyoloji Konferansları*, 12, 77-99.
- Saygılı, L. Y. (2001). *Farklı gelişme aşamalarında bulunan kırsal yerleşimlerde kırsal kadının sosyal ve ekonomik statüsü üzerine*

- bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Scott, R. B. (1968). *The village headman in Turkey*. Ankara: Institute of Public Administration for Turkey and the Middle East.
- Sencer, M. (1962). Türkiye’de köye yönelme hareketleri. *Sosyoloji Dergisi*, 2(17-18), 223-241.
- Sencer, M. (1971). *Türkiye’de köylülüğün maddi temelleri*. İstanbul: Ant Yayınları.
- Shanin, T. (1971). *Peasants and peasant societies*. Harmondsworth: Penguin Books.
- Sirman, A. N. (1988) *Peasants and family farms: the position of households in cotton production in a village of western Turkey*, Unpublished Ph.D. Dissertation, University of London.
- Sirman, N. (1995). Friend of foe? forging alliances with other women in a village of western Turkey. *Women in Modern Turkish Society: A Reader*, London, Zed Books.
- Sirman, N. (2001). Sosyal bilimlerde gelişmecilik ve köy çalışmaları. *Toplum ve Bilim Dergisi*, 88, 251- 254.
- Solmaz, E. (2007). Muğla orman köylerinin kalkınmasına yönelik uygulanan politikaların yoksulluk düzeyi ve orman kaynaklarının kullanımına etkisi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19.
- Sorokin, P. A., Zimmerman, C. C. & Galpin, C. J. (1930). *A systematic source book in rural sociology*. Minneapolis: The University of Minnesota Press.
- Sönmez, A. (1993). *Peasant household survival strategies: rural transformation in the heartland of Turkey’s hazelnut production belt*, Unpublished Ph.D. Dissertation, University of Durham, Durham.
- Sönmez, A. (2000). Aile dayanışması ve kırsal ekonomi: Orta Karadeniz bölgesinde fındık üretimiyle bağlantılı aile dayanışması üzerine niteliksel bir inceleme. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 17(1), 61-80.

- Sönmez, A. (2001). Doğu Karadeniz bölgesi fındık üretim kuşağında toprak ağalığı, köylülük ve kırsal dönüşüm. *Toplum ve Bilim*, 88, 69-104.
- Sönmez, A. (2008). The effects of violence and internal displacement on rural-agrarian change in Turkey. *Rural Sociology*, 73(3), 370-413.
- Starr, J. (1978). *Dispute and settlement in rural Turkey: an ethnography of law*. Leiden: E.J. Brill.
- Stirling, A. P. (1960). A death and a youth club: feuding in a Turkish village. *Anthropological Quarterly* 33(1), 51-75.
- Stirling, A. P. (1965). *A Turkish village*. London.
- Stirling, P. (1953). Social ranking in a Turkish village. *The British Journal of Sociology* 4(1), 31-44.
- Stycos, J. Mayone (1965). The potential role of Turkish village opinion leaders in a program of family planning. *Public Opinion Quarterly* 29(1), 120-130.
- Szyliowicz, J. S. (1961). *Erdemli: A case study in the political integration of the Turkish villager*, Unpublished Ph.D. Dissertation, Columbia University.
- Şahin, K.& Terin, M. (2009). Van ilinin sosyo-ekonomik özellikleri farklı iki köyündeki kadınların tarımsal faaliyetlere katılımı ve tarımsal yayıma ilişkin görüşleri. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 22(1), 39-49.
- Şahinkaya, R. (1966). *Orta Anadolu köylerinde aile strüktürü*. Ankara: Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.
- Şahinkaya, R. (1970). *Hatay bölgesinde köy ve şehirde aile mutluluğu ve çocuk ölümü*. Ankara: Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.
- Şahinler, N. & Savaş, N. (2011). *Hatay kırsalında kadının statüsü ve sorunları 2011*. Hatay: DOĞAKA & KADMER.
- Şevki, M. A. (1937). İstanbul köylerinden birinde yapılan tetkikten: toplu bir köyün mevkii. *Siyasi Bilgiler/İlimler Dergisi*, 7(75).

- Şevki, M. A. (1937). İstanbul köylerinden birinde yapılan tetkikten: köy mer'acılığı. *Siyasi İlimler Dergisi*, 7(77).
- Şevki, M. A. (1938). İstanbul köylerinden birinde yapılan tetkikten: çiftçi atölyesinin şekli. *Siyasi İlimler Dergisi*, 8(90).
- Şevki, M. A. (1968). Osmanlı tarihinin sosyal bilimle açıklanması. İstanbul: Elif Yayınları.
- Tabcu, G. (2015). *Mevsimlik Tarım işçilerinin ortaokul çağındaki çocuklarının eğitim sorunlarının sosyolojik olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Tanyol, C. (1962a). Peşke Binamlısı köyü. *Sosyoloji Dergisi* 2(16), 17-59.
- Tanyol, C. (1962b). Elifoğlu köyü. *Sosyoloji Dergisi* 2(17-18), 171-222.
- Tanyol, C. (1964). Eylen köyü. *Sosyoloji Dergisi* 2(19-20), 38-98.
- Tanyol, C. (1958). Traktör giren "50" köyde nüfus hareketlerinin ve içtimai değişmelerin kontrolü. *Sosyoloji Dergisi*, 2(13-14), 198-218.
- Taplamacıoğlu, M. (1962). Yaşlara göre dini yaşayışın şiddet ve kesafeti. *AÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10(1), 141-151.
- Taraklı, D. (1994). *Kızık köyü*. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi.
- Taşcıoğlu, R. (1955). Manisa ili Kayalıoğlu köyü monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 32-35.
- Taşcıoğlu, R. (1955). Manisa ili Mütevelli köyü monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 28-31.
- Tatlıdil, E. (1972). *Dereköy'de (Ankara- Haymana) öğretmenin başarısını etkileyen nedenler: öğretmenin köy imamı ve muhtarı ile olan ilişkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Tatlıdil, F. F.; Dellal, İ. & Keskin, G. (2009). A case study on the risk or rural poverty in semi-arid region of Turkey: Kırıkale province central district. *Tarım Bilimleri Dergisi*, 15(1), 74-78.

- Tezcan, M. (1980). Beşik kertme nişanlı geleneği ve Çayırbağı köyü uygulaması. *A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 13(1), 239-257.
- Tezcan, M. (1982). Köy kadınları gezici kursları ve erkek kursları üzerine. *AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 15(1), 131-140.
- Thorner, D. (1966). *Chayanov's concept of peasant economy*. Thorner, D; Kerblay, B. & Smith, R.E.F. (Eds.), *The theory of peasant economy*. Illinois: The American Economic Association, pp: xi-xxiii.
- Timur, S. (1972). *Türkiye'de aile yapısı*. Ankara: Hacettepe üniversitesi Yayınları.
- Tiryakian, E. A. (1997). Emile Durkheim. T. Bottomore & R. Nisbet (Eds.) *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi*, Ankara: Ayraç Yayınları, s. 193-241.
- Toprak, Z. (1992). Popülizm ve Türkiye'deki boyutları. *Tarih ve Demokrasi - Tarık Zafer Tunaya'ya Armağan*, İstanbul: Cem Yayınları, s. 41-65.
- Topses, M. D. (2011). *Niyazi Berkes'in sosyoloji anlayışı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tökin, İ. H (1990). *Türkiye köy iktisadiyatı*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tönnies, F. (2005). *Gemeinschaft ve gesellschaft*. A. Aydoğan (Haz.), *Şehir ve Cemiyet*. İstanbul: İz Yayıncılık. s.185-217.
- Tuğaç, A.; Yurt, İ.; Ergil, G.; & Sevil, H. T. (1970). *Türk köyünde modernleşme eğilimleri araştırması, Rapor-1*. Ankara: DPT Yayını, Yayını.
- Tuna, O. (1951). Senirkent kasabasında el ve ev dokumacılığı ve kasabanın iktisadî durumuna umumî bir bakış. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 12(3-4), 134-145.
- Tunçdilek, N. (1962). Orta Sakarya vadisinde toprak mülkiyeti. *Sosyoloji Dergisi*, 2(16), 126-143.
- Tunçdilek, N. (1964). *Bozaniç köyü*. İstanbul: İÜ Edebiyat Fakültesi Yayınları.

- Turan, İ. (1982). *Villages, village organizations, and the government in rural development*. Comparative Legislative Research Center, University of Iowa.
- Turan, K. (1934). Antalya'nın Solak köyü. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, 3(18), 474-477.
- Turhan, M. (1987). *Kültür değişimleri*. İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- Türk, H. (1990). Güneyevler köyünde yardımlaşma gelenekleri. *DTCF Dergisi*, 33(1-2), 493-504.
- Türk, N. K. (2006). *Kilis ili Elbeyli ilçe merkezindeki kadın tarım işçilerinin sosyal ve ekonomik yapıları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Türkdoğan, O. (1963). Seçilmiş bazı yerli ve göçmen zümreler üzerinde sosyal değişme modelleri II. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 23(3-4), 115-136.
- Türkdoğan, O. (1970). *Erzurum köylerinde çiftçilerle haberleşme kanalları ve yeniliğin yayılması*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Türkdoğan, O. (1971). *Beşikdüzü ve Dursunbey bölge monografileri: karşılaştırmalı sosyal araştırmalar*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Türkdoğan, O. (1972). *Malakanların toplumsal yapısı: Kars ilinin üç köyünde bir Rus etnik grubunun sosyo-ekonomik araştırması (1877-1962)*. Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Türkdoğan, O. (1973a). *Doğu köylerinde sosyo-ekonomik farklılaşma*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Türkdoğan, O. (1973b). Erzurum kenti ve çevre köylerinde seçmenlerin siyasal katılma eğilimleri. *İktisat Fakültesi Mecmuası*, 33(1-4), 41-77.
- Türkdoğan, O. (1995). *Alevi Bektaşî kimliği sosyo-antropolojik araştırma*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Türkdoğan, O. (2006). *Türkiye'de köy sosyolojisi*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

- Tütengil, C. O. (1954). İhsaniye köyü incelemesi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(9), 37-58.
- Tütengil, C. O. (1955). Keçiller köyü incelemesi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 36-43.
- Tütengil, C. O. (1969). *Türkiye'de köy sorunu*. İstanbul: Kitap Yayınları.
- Tütengil, C. O. (1999). Köycülük üzerine. 75 Yılda Köylerden Şehirlere, 199-212, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Tüzün, S. (2016). İbrahim Yasa. E. Kongar (Edt.), *Türk Toplum-bilimcileri*. İstanbul: Remzi Kitabevi, s. 205-235
- Ulukan, U. & Çiğerci Ulukan, N. (2011). Fındık üretiminde çalışma ilişkileri ve mevsimlik işçiler: Perşembe örneği, G. Y. Özdemir, vd. (Der.) *2000'li Yıllarda Türkiye'de İktisat ve Siyaset Rüzgarları*. Ankara: Efil Yayınevi.
- Ulukan, U. (2009). *Türkiye tarımında yapısal dönüşüm ve sözleşmeli çiftçilik: Bursa örneği*. İstanbul: SAV Sosyal Araştırmalar Vakfı Yayınları.
- Uysal, M.; Sayılan, F.; Yıldız, A.; Türk, E.; Türkmen, N. & Korkmaz, N. (2016). Mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının temel eğitim sorunları. *A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 49(1), 183-201.
- Uz, G. (1938). Korkuteli Yavuz köyü. *Türk Akdeniz Dergisi*, 9, 1-12.
- Uzun, E. (2015). Kürt fındık işçileri: bir karşılaşma mekânı olarak Akçakoca. *Moment Dergi*, 2(1).
- Uzundere, A. (2015). *Türkiye'de mevsimlik tarım işçileri: temel eğitim sorunları ve çözüm önerileri (fındık tarımı örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ülken, H. Z. & Tanyeli, A. N. (1955). Gönen bölge monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 117-154.
- Ülken, H. Z. (1951). Türkiye'de köy sosyolojisi. *Sosyoloji Dünyası Dergisi*, 1, 22-27.

- Ülken, H. Z., Kösemihal, N. Ş. & Tanyol, C. (1950). Karataş köyü monografisi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(6), 85-103.
- Wolf, E. E. (1969). *Peasant wars of the twentieth century*. New York: Harper & Row Publishers.
- Wolf, E. R. (2000). *Köylüler*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Wolpe, H. (1984). Üretim tarzlarının eklemelenmesine giriş. H. Ç. Keskinok ve M. Ersoy (Der.) *Üretim Tarzlarının Eklemelenmesi üzerine*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları. s. 23-57.
- Yalçın, A. (1999). *Kırdan kıra göç eden ailelerin sosyo-ekonomik yapısı üzerine bir araştırma: Cırık Köyü- Adana örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Yalçın, Ö. F. (1980). *Çukurova bölgesinde mevsimlik tarım işçilerinin sosyo-ekonomik sorunları üzerine bir araştırma*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi.
- Yasa, İ. (1955). *Hasanoğlan köyü*. Ankara: Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Yasa, İ. (1960). *Sindel köyünün toplumsal ve ekonomik yapısı*. Ankara: TODAİE.
- Yasa, İ. (1962a). Toplum kalkınması ve köylerimizde yardımlaşma gelenekleri. *SBF Dergi*, 17(1), 89-115.
- Yasa, İ. (1962b). Taygeldi ailesi (ayrı cinsten çocuklu dulların evlenmeleri). *SBF Dergi*, 17(2), 305-349.
- Yasa, İ. (1969a). *Yirmibeş yıl sonra Hasanoğlan köyü: karşılaştırmalı bir toplumbilimsel araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Yasa, İ. (1969b). Traditions of some atypical cases of marriage in Turkey. *SBF Dergisi*, 24(1), 1-20.
- Yasan Ataseven, Z.; Gül, U.; Taşkaya Top, B.; Yavuz, G. G.; Ataseven, Y. & Canik, F. (2014). Doğu Karadeniz bölgesinde çay yetiştiriciliği yapan aile işletmelerinde kadının

- rolü. Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumu, 30-31 Ekim 2014, Ankara, s. 224-229.
- Yenal, Z. (2015). Tarım ve gıda üretiminin yeniden yapılanması ve uluslararasılaşması. Ç. Keyder ve Z. Yenal, *Bildiğimiz Tarımın Sonu*. İstanbul: İletişim Yayınları. s. 103-136.
- Yeniay, G. (2011). *Mevsimlik tarım işçiliği: Giresun örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırak, N. (1992). *Köy Kadınlarının Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Konuları. Araştırma Sonuçları*. İstanbul: Friedrich-Ebert-Stiftung (FES).
- Yıldırak, Nurettin; Gülçubuk, Bülent; Gün, Sema; Olhan, Emine & Kılıç, Mehmet (2003). *Türkiye’de gezici ve geçici kadın tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları ve sorunları*. Ankara: TARIM-İŞ Yayınları.
- Yıldırım, U. D. (2015). Türkiye tarımında yapısal dönüşüm ve mevsimlik tarım işçileri: Sakarya Örneği. İstanbul: SAV.
- Yıldırım, S. (2009). *From “imaginary” to “real”: a social history of the peasantry in Turkey (1945-1960)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi.
- Yılmaz, C. (2009). Türkiye’de kırdan kente göç sürecinde etkili olan faktörlerden biri: evlilik yoluyla göç. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(21), 221-232.
- Yılmaz, M. (2011). Kültürel Dönüşüm Aracı Olarak Halkevleri ve İnan Dergisi. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 11, 93-106.
- Yörük, T. & Cebe, T. (1955). Çatak köyü araştırması. *Sosyoloji Dergisi*, 2(10-11), 1-27.
- Yörür, N. (2008). *1980 sonrası tarım politikalarının kırsal alandaki yapısal dönüşüm üzerine etkileri: Aydın-Dalama örneği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Yurdakul, N. (1982). *Adana ilinde geçici tarım işçilerinin sosyo-ekonomik sorunları*. Ankara: MPM.

- Yurduseven, M. (1960). Antalya İhsaniye köyü incelemesi. *Sosyoloji Dergisi*, 2(15), 99-104.
- Zanbak, T. (2008). *Kırsal kadının kalkındırılmasında mikrokredi kullanımı: Alaniçi köyü örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Zimmerman, C. C. (1970). The traditional rural village based upon examples from Turkey. *Sociologia Internationalis* 7(2), 155-180.
- Ziya, R. (1934). Bursa'nın Keles köyü. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, 3(15), 234-240.